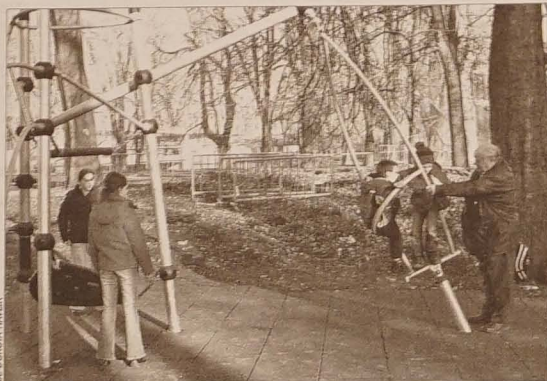

12 grudnia

- 11 - 17 XII 2006**
- W angielskim mieście Ipswich znaleziono ciała kolejnych dwóch zamordowanych prostytutek. Kilka dni temu znaleziono tam zwłoki trzech zabitych kobiet uprawiających najstarszy zawód świata. Policja obawia się, że może chodzić o naśladowcę cieszącego się ponurą sławą Kuby Rozpruwacza, który w XIX wieku mordował wyłącznie prostytutki.
- W domu emerytów w amerykańskim mieście Memphis zmarła w wieku 116 lat najstarsza kobieta świata, Elizabeth Bolden. Była córką murzyńskich niewolników.
- Parlament austriacki przyjął jednomyślnie uchwałę wzywającą rząd Austrii do zaskarżenia Republiki Czeskiej na forum międzynarodowym z powodu eksploatacji elektrowni jądrowej w Temelinie.
- Amerykańscy naukowcy zaprezentowali przeciwko ingerencji polityków w ich pracę. Oficjalny list w tej sprawie podpisało 10 tys. osób, w tym 52 noblistów. Domagają się oni, aby agencje rządowe zachowały neutralność wobec nauki.
- Śmierć księżny Diany, która zginęła w wypadku samochodowym w Paryżu w 1997 roku, nie była wynikiem żadnego śledztwa. Brytyjska policja podsumowała 3-letnie śledztwo w tej sprawie.
- Tak zwana afeta seksualna w polskiej Samoobronie ma pierwsze konsekwencje. Z partii został wykluczony jeden z głównych uczestników skandalu, poseł Stanisław Lyżwiński.
- W siedzibie ONZ w Nowym Jorku został zaprzysiężony nowy sekretarz generalny organizacji, Ban Ki-Moon z Korei Południowej. Jest on 8. sekretarzem generalnym ONZ w jej historii.
- Prezydent RC, Vaclav Klaus, z dużym niezadowolaniem skwitował fakt, że Mirkowi Topolankowi nie udało się jeszcze sformować nowego gabinetu rządowego. Oświadczył, że jeżeli Topolank nie jest w stanie sprostać temu zadaniu, powinien wycofać się z preraktacji o rządzie i umożliwić prowadzenie rozmów komuś innemu.
- Indyjska minister ds. kobiet oznajmiła szokujący fakt, że w ciągu ostatnich 20 lat rodzice zabili w Indiach co najmniej 10 milionów dziewczynek. Noworodki są zabijane zaraz po przyjeździe na świat. Powodem jest panujący w tym kraju zwyczaj, że rodzice panny młodej muszą wnieść do rodziny pana młodego posag finansowy.
- Pruskie Powiernictwo, spółka pomagająca się dla przesiedlonych Niemców odszkodowań lub zwrotów majątków, złożyło w Międzynarodowym Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu zapowiedziane od lat pozwy przeciwko Polsce.
- Rząd Niemiec nie popiera indywidualnych roszczeń przeciwko Polsce wysuwanych przez niemieckich wypędzonych - oświadczył rzecznik rządu Angeli Merkel w reakcji na pozwy Pruskiego Powiernictwa. Od pozwów odstąpiła się też przewodnicząca Związku Wypędzonych, Erika Steinbach.
- Ponad pół miliona obywateli północno-zachodnich obszarów St. Zjednoczonych pozostaje od trzech dni bez dostaw energii elektrycznej. Przerwę w dostawach prądu spowodowała najsilniejsza od 1993 roku wichura. Zginęło co najmniej 6 osób.
- Prezydent Autonomii Palestyńskiej, Mahmud Abbas, podjął decyzję o rozpisaniu przedterminowych wyborów parlamentarnych i prezydenckich. Rządząca w Autonomii partia Hamas oskarżyła za to o próbę zamachu stanu. Na terenach palestyńskich rozgorzały walki między zwolennikami prezydenta a rządu.
- Nieznani napastnicy w mundurach armii irackiej porwali z budynku Czerwonego Półksiężycza w Bagdadzie ok. 30 pracowników tej organizacji, wyłącznie mężczyzn. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W parku przy ośrodku kultury „Strzelnica” otwarto nowe boisko z wielu atrakcjami.

Boisko na gwiazdkę

CZ. CIESZYN (kor) – Władze miasta sprawiły małym cieszyńsiakom piękny prezent pod choinkę – nowe boisko. Mieści się ono w ogrodzie ośrodka kultury „Strzelnica”, czyli praktycznie tuż przy granicznym Moście Wolności.

Nowe boisko z kortem, nowoczesnymi huśtawkami i ślizgawkami otwarte zostało w piątek. A to dopiero początek, bo burmistrz Vít Slováček zapowiada, że cały park przy „Strzelnicy” powinien

się w najbliższych miesiącach zmienić. – Chodzi o bardzo piękny park, w spokojnej dzielnicy miasta, a w dodatku cały jest otoczony plotem. To będzie piękne miejsce, w którym będą mogli spędzać wolny czas całe rodziny.

Pierwszy etap budowy nowego boiska kosztował ok. 2,5 mln Kč. Na początku przyszłego roku miasto ogłosi przetarg na projekt kolejnych etapów rekonstrukcji parku.

Wyższy standard

MOSZNOW (mro) – Nie tylko patrona – słynnego kompozytora z Hukwald Leosa Janáčka, ale i nową halę odlotów ma od środy w użyciu lotnisko regionalne w Mosznowie. Zdaniem dyrektora lotniska, **Lubomíra Vavroša**, „Ostrava Leos Janacek Airport” – bo tak brzmi oficjalna nazwa portu – będzie mógł korzystać z marketingowych plusów nazwy. W tyle nie zostaje także stan lotniska własnie rozszerzonego kosztem 141 mln Kč o halę odlotów, w której w dogodnych warunkach przy 12 punktach kontrolnych i jednym ekstra można odprawić w godzinie nawet 500 pasażerów. W hali znajduje się centralny system odpraw, system informacji, a także miejsca do spędzania czasu przez pasażerów – dwie kawiarnie, sklepy itp. Dodajmy, że do kosztów budowy należy doliczyć koszt wyposażenia hali pokryty z kasy województwa (w sumie blisko 280 mln Kč).

Budowa hali to pierwszy etap prac rozbudowy lotniska przewidzianego do 2015 roku, kiedy to port miałby odprawić i przyjąć 1,5 mln podróżnych, miałby swój hotel, dojazd kolejowy z Ostrawy, parkingi oraz centrum handlowe, port cargo itp.

Pochwała i krytyka w urnie

KARWINA/ORŁOWA (wak) – Pisaliśmy niedawno o sukcesie karwińskich szpitali w ogólnokrajowym rankingu przeprowadzonym przez HealthCare Institute na stronach internetowych. W ramach województwa morawsko-śląskiego Szpital Górnicyz w Karwinie zajął drugie miejskie, a szpital w Karwinie Raju – trzecie.

Szpitale od kilku lat prowadzą również własne sondaże. W ankietach, które wrzucane są do specjalnych skrzynek umieszczonych na korytarzach, pacjenci anonimowo wypowiadają się na temat osobistych doświadczeń związanych z pobytem w danej placówce zdrowia. *Czy jest pan(i) zadowolony(a) z pobytu w naszej placówce?, Co, pana(i) zdaniem, należałoby zmienić w zakresie opieki nad pacjentami, odnoszenia się do pacjentów i organizacji pracy na oddziale?* – to tylko niektóre z pytań.

– Ankiety oceniane są co miesiąc i po dokładnej analizie wszystkich opinii są bardzo poważnie traktowane przez dy-

rekcję i ordynatorów poszczególnych oddziałów – twierdzą **Helena Baronová**, rzecznik prasowy Szpitala Górnicyz oraz **Rita Viláková**, siostra przelozona orłowskiej placówki zdrowia. Większość indagowanych ocenia dodatnio fachowość i odpowiednie podejście lekarzy i pielęgniarek do pacjenta. Bardzo sobie cenią m.in. to, że przed pójściem na operację czy „mniejszy” zabieg są szczegółowo zaznajamiani z ich przebiegiem. To ich uspokaja, czują się bezpiecznie. Dla szpitali szczególnie cenne są opinie tych pacjentów, którzy w ich placówce przebywają po raz kolejny. Porównują to, co zastali teraz, z tym, co było kiedyś. W ankietach najczęściej krytykowane jest szpitalne wyżycienie.

Zdaniem **Kazimierza Kawki**, dyrektora rajskiego szpitala, niemniej ważne jest też otoczenie, w którym przebywa pacjent. Dlatego placówka systematycznie się modernizuje, szczególnie nacisk kładąc na wystrój i kolorowe wyposażenie wnętrza na oddziale dziecięcym.

Fiekawostki

PI? – Niewinny.

Hiszpański Sąd Najwyższy uchylił wyrok niższej instancji i u niewinnym kierowcy, który prowadził samochód mając we krwi 2,34 promila alkoholu – poinformowała hiszpańska prasa. Według dziennika „El Pais” powołującego się na orzeczenie trybunału, sądy niższej instancji nie mogły go ukarać jedynie dlatego, że był pijany za kierownicą – powinny były jeszcze wykazać, że mężczyzna stanowił zagrożenie dla innych. Sąd Najwyższy anulował przy okazji karę grzywny w wysokości 720 euro nałożoną na kierowcę przez sąd madrucki, a także przywrócił mu prawo jazdy. – Nie wystarczy sprawdzić poziomu nasycenia krwi kierowcy alkoholem. Konieczne jest także sprawdzenie jego wpływu na kierowcę – uzasadniał swój wyrok hiszpański Sąd Najwyższy. Sędzia przypominał, że policjanci, którzy za-

trzymali mężczyznę, przed kontrolą nie spostrzegli żadnego naruszenia przepisów. Dopuszczalny poziom alkoholu we krwi, przy którym można w Hiszpanii prowadzić pojazdy, wynosi 0,5 promila.

Kozioł się ostał

Wandalom nie udało się w tym roku podpalić ogromnego kozła ze słomy, który zgodnie z tradycją został ustawiony przed Bożym Narodzeniem na placu w Gavle w Szwecji – podały władze tego miasta. Słomiany kozioł to jeden ze skandynawskich symboli bożonarodzeniowych. Tym razem wysokiego na 13 metrów kozła nasączono ognioodpornymi chemikalia. Wandalę, którzy w ciągu ostatnich 40 lat 20 razy podpalił święteczny symbol, co też już stało się tradycją, tym razem ponieśli porażkę. Po raz pierwszy kozła ustawiono w Gavle 3 grudnia 1966 roku.

Warszawa drugim miastem Polski?

KATOWICE (mro) – Ludwik Dorn z Prawa i Sprawiedliwości, wicepremier i szef polskiego MSWiA rzucił pod koniec listopada hasło utworzenia na Śląsku aglomeracji liczącej 17 miast – o powierzchni 1501 km kw. i mającej ponad 2 mln mieszkańców. Czyli o powierzchni trzy razy większej niż stolica Polski i mającej od niej o 300 tys. mieszkańców więcej. Jak informowały polskie media, wicepremier Dorn zapowiedział rozpoczęcie prac nad ustawą, która umożliwi połączenie miast w jeden związek. Przynależność do niego będzie obowiązkowa.

Jednym z twórców projektu ustawy będzie wojewoda śląski, **Tomasz Pietrzykowski**, z wykształcenia prawnik. Jego najbliższym współpracownikiem będzie poseł PiS z Katowic, **Krzysztof Mikula**.

Politycy PiS zapewniają, że wszystkim odbędzie się przy współpracy samorządów, a miasta nie utracą swojej autonomii. Przekonują, że aglomeracja to szansa dla śląskich miast, że wspólnie będzie można lepiej zarządzać np. wodociągami czy kanałi-

zacją i zabięgać o unijne dotacje na inwestycje w regionie. Media podają, że z powstaniem aglomeracji o nazwie „Silesia” zgadza się większość przyszłych jej mieszkańców. Tym bardziej, że jej wprowadzenie nie pociągałoby za sobą nawet konieczności wymiany dokumentów czy zmiany adresu.

Nie ma natomiast jeszcze pewności, kto kierowałby aglomeracją: czy po kolei prezydenci miast, czy wspólny zarząd, czy wybierany przez przedstawicieli gmin przewodniczący.

Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic, którego wojewoda już zaprosił do prac nad nową ustawą, uważa, że władze aglomeracji w pierwszej kolejności powinny przejść do miast zarządzanie komunikacją i planowanie przestrzenne łącznie z opracowaniem wspólnej strategii rozwoju. Zwolennikiem jednego wielkiego miasta jest również prezydent Katowic, **Piotr Uszok**.

Poseł Mikula zapowiada, że projekt ustawy powinien być gotowy wiosną. Potem musi zostać przyjęty przez Sejm.

Do strugi wróciły ryby

BOGUMIN (mro) – Jeszcze przed paroma miesiącami nikt przy zdrowych zmysłach nie wszedłby do bogumińskiej strugi, z upływem wody zmienił się w czerwonej barwy ryznotk – efekt spuszczenia zanieczyszczonego żelazopochodnych z Huty i Druciarń Bogumińskiej. Zmiany na lepsze zaszyły za sprawą niedawnego uruchomienia kosztującej 20 mln Kč stacji neutralizacji wody wybudowanej przez Hutę.

Fachowcy twierdzą, że jakość wody w strudze jest lepsza niż przez ostatnich 20 lat, wróciła do niej fauna i flora. – Wiemy, że rzekę zamieszkują

aż cztery gatunki ryb – mówi **Alois Štverák**, kierownik Ekologii Wydziału Usług, który kontroluje pracę stacji oczyszczającej 115 litrów ścieków na sekundę, w tym 90 proc. pochodzących z huty i 10 proc. komunalnych. Zdaniem dyrektora Wydziału Usług, **Petra Teichmana**, jakoś wypuszczanej do Odry wody jest lepsza niż wody w... Olzie.

Wreszcie...

Dokończenie ze str. 1
Przypomnijmy, iż powodem do powtórnych, dziesięciu wyborów było oddanie 4 tys. głosów na tragicznie zmarłego kandydata ČSSD, wiceprezydenta miasta, **Martina Bašana**. W drugiej turze wyborów nie było też na liście nazwiska **Miroslava Svobody** (ODS).

Nowy samorząd spotka się najprawdopodobniej w pierwszej połowie stycznia 2007 roku.

Film o ludziach...

Dokończenie ze str. 1
Gdy te prace stracili, stracili także pieniądze. A że nie mają punktu zakorzenienia, są zupełnie bezradni...

Jak zapowiedział **Tadeusz Wantula** z trzynieckiego Klubu Kultury, najnowszy film Rosy powinien znaleźć się także w programie przyszłorocznego Trzynieckiego Lata Filmowego.

Stal zaledwie 10 dni; w tym czasie strzelano do niego z huku płonącymi strzałami, został przejechany przez samochód, a nawet obcięto mu nogi. W zeszłym roku kozła spalili wandalę przebrani za św. Mikołaja i Piernikowego Luda. Nigdy ich nie złapano.

Rekordy ciepła

Mijający rok był na półkuli północnej czwartym najcieplejszym rokiem w historii pomiarów klimatycznych. W 2006 roku temperatury były tu wyższe o prawie 0,6 stopnia od średniej. Najnowsze dane opublikowała w Genewie należąca do ONZ Światowa Organizacja Meteorologiczna. Rekordy łagodnych zim i upalnych miesięcy letnich padły w Kanadzie, w USA i całej Europie. Latem stąpiła wyjątkowo duża ilość arktycznego lodu. Pomiaru wskazują, że rok w rok pokrywa lodowa kurczy się tam o prawie 1 procent. Naukowcy podkreślają, że

średnie światowe temperatury rosną najszybciej w ciągu ostatnich 30 lat. Zdaniem ekologów coraz więcej wskazuje na to, że szkodliwa działalność człowieka ma w procesie globalnego ocieplenia istotne znaczenie.

Antykorkowce

W obecności merów kilku światowych metropolii i przy bojkocie partii prawicy w Paryżu uroczysto otworzono linię tramwajową – pierwszą od 1937 r., gdy tramwaje w tym mieście zlikwidowano. Inaugurację linii T3 opisał portal internetowy BBC News. Elektryczny tramwaj będzie przewoził około 100 tys. osób dziennie na zatłoczonej trasie na lewym brzegu Sekwany. To największy projekt w sferze transportu publicznego od czasu budowy w latach 70. obwodnicy Paryża. Tramwaje znikły z ulic Paryża w 1937 r., wraz z rozbudową metra.

Spokojne zespołów święta...

Okres świąteczny kojarzy się większości z odpoczynkiem po całorocznym trudzie. Jak Wasz zespół spędza czas przedświąteczny i święta?

BARBARA MRAČNA, ZPIT „Suszanie”:
W niedzielę zakończyliśmy rok „wigilijką”. Były prezenty, kolędy, czyli same przyjemności. W tym roku mamy za sobą już wszystkie występy. Ale między świętami i Nowym Rokiem nie będziemy próżnować, przygotowujemy bowiem program na bale. W tym roku wzięliśmy na warsztat marsz i mazur. To są pozycje na zaga-

MAREK GRYZ, ZR „Oldrzychowice”:
Święta spędzają nasi członkowie każdy sam w domu z rodziną. Zespół teraz odpoczywa. Ostra praca rozpocznie się dopiero po sezonie balowym. Na balach w tym roku będziemy się bawić, nie występujemy. Większość członków Klubu Młodych to nasi tancerze, wiem, że planują jak co roku wspólnego sylwestra.

DAGMAR OW CZARZY, ZR „Błędowanie”:
Mam nadzieję, że nasi członkowie odpoczną choć trochę po bardzo pracowitym sezonie. Ale

ZPIT „Olza”

ma w związku ze zbliżającymi się świętami sporo roboty. Już w ub. tygodniu zagrałiśmy na przedświątecznym spotkaniu Konsulatu Generalnego RP w Ostrowie na śląskoostrawskim zamku, w piątek natomiast wzięliśmy udział w imprezie pn. „Żywa szopka” w Trzyńcu i w tym samym dniu nagrywaliśmy kolędy dla katowickiej redakcji TVP. Teraz zaś czeka nas granie na świątecznych mszach w jabłonkowskich kościołach. W Wigilię zagramy na pasterce w przyklastornym kościele, na Boże Narodzenie w

Piosku, a na Szczepana w kościele parafialnym pw. Bożego Ciała.

WLADYSŁAW CZEPIEC, chór „Przełęcz”:
Tegoroczne święta spędzą członkowie naszego chóru w rodzinnym gronie. Po Koncercie Adwentowym, który odbył się w ub. sobotę w mosteckim Domu PZKO, postanowiliśmy wziąć świąteczny urlop. Spotkamy się ponownie dopiero po świętach, na początku stycznia na „wigilijce” chóru. W styczniu ustalimy też plan pracy oraz zaczniemy myśleć nad nowym repertuarem. (kor)

Zespół „Błędowanie”

ienie balu. Jak co roku przygotowujemy również drugi blok programowy, na wesoło. Tym razem pracujemy nad „Staropaskimi opowiadaniem”.

URSULA NIEDOBA, ZPIT „Olza”:
Czas przedświąteczny przebiega w „Olzie” robotno. Kulminacyjnym punktem dla zespołu jest Koncert Świąteczny. Teraz, po koncercie, członkowie poświęcają swój czas rodzinom. Między świętami a Nowym Rokiem nie próbujemy. Przymierzamy się do wspólnego sylwestra.

oczywiście nie będziemy tylko odpoczywać. Musimy przygotować program balowy. W tym roku mamy zaplanowanych aż 12 występów. Oprócz lekkich tańców towarzyskich szlifujemy romantycznego poloneza do muzyki z „Pana Tadeusza”. Dziewczyny wystąpią w ładnych zwiewnych białych sukniach, panowie w czarnych frakach. Balowicze z pewnością będą mieli co podziwiać.

KRYSTYNA MRUZEK, kapele „Lipka” i „Torka”:
„Torka” raczej teraz odpoczywa, za to „Lipka”

Chór „Przełęcz”

Koncert nie tylko kolęd

MOSTY K. JABLONKOWA (kor) – Chór mieszczany „Przełęcz” zaprosił na swój Koncert Adwentowy, który odbył się w sobotę w mosteckim Domu PZKO, nie tylko miłośników śpiewu chóralnego, ale także chór męski „Gorol” z sąsiedniego Jabłonkowa.

Gospodarce koncertu pod kierownictwem swojej dyrygentki, **Haliny Niedoby**, w przeddzień trzeciej niedzieli Adwentu zaśpiewali utwory polskich i światowych kompozytorów. Zabrzmiły też utwory z oper, w których zaprezentowali się soliści **Janina Mitrega** i **Władysław Czepiec**. Śniegu zabrakło za oknami w ten sobotni adwentowy wieczór, ale „Przełęcz” wspaniale wprowadziła słuchaczy w przedświąteczny nastrój trzema kolędami. Kilka polskich kolęd zaśpiewał też w drugiej części koncertu „Gorol” pod kier. **Katarzyny Siwiec**.

Warto dodać, że „Przełęcz” akompaniowała na fortepianie **Krzyszyna Pyszko**, wierszopiektki ludowej **Ewy Milerskiej**, „Gruka z ziem” recytował **Jakub Kraina**. Cały koncert zaś prowadził **Kazimierz Kaszper**.

Gościem koncertu Adwentowego mosteckiej „Przełęcz” był jabłonkowski chór „Gorol”.

Zmarła zasłużona działaczka Maria Ożóg

W środę 13 bm. zmarła w wieku 74 lat **Maria Ożóg**, znana i ceniona działaczka skrzeczńskiego MK PZKO.

Urodziła się w Skrzeczoniu w rodzinie zasłużonego społecznika **Józefa Bugdola**. Do szkoły podstawowej uczęszczała w Boguminie i Orlowej Łazach. Szkołę zawodową ukończyła w Orlowej, zdobywając zawód krawcowej. Już w pierwszych powojennych latach została członkinią chóru mieszanego „Hasło” działającego przy MK PZKO. Z chórem zaliczyła setki występów na różnych imprezach, konkursach, przeglądach i Festiwalach PZKO. Jako członek samorządu chóru prowadziła bibliotekę nutową, w ramach współpracy Koła z zaprzyjaźnionym Towarzystwem Miłośników Grodkowa wyjeżdżała z chórem na Opolszczyznę, była przygotowatorem życia śpiewaczo-muzycznego na terenie Bogumina. Ostatni występ zaliczyła na początku listopada br. podczas uroczystych obchodów 80-lecia istnienia zespołu.

Ponad 30 lat była aktywną członkinią zespołu teatralnego „Świt”. Na swoim koncie ma ok. 130 występów w różnych sztukach na naszym terenie i w Polsce, przy czym bardzo często odtwarzała role głównych postaci. Od 1967 roku ponad 30 lat pracowała w zarządzie MK PZKO, piastując takie funkcje, jak protokolant oraz łącznik pomiędzy Kolem a Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Szkoły w Skrzeczoniu, którego 5 lat była przewodniczącą. Ponad 10 lat wraz z mężem **Władysławem** była kierowniczką artystyczną skrzeczńskiego zespołu tanecznego, który głównie w latach 70. zaliczył około 60 występów na naszym terenie i w Polsce, łącznie z niezapomnianym wspólnym występem wszystkich pezetkaowskich zespołów tanecznych w 1977 roku na stadionie zimowym w Karwinie podczas Festiwalu PZKO z okazji 30-lecia istnienia Związku.

Niezatartym śladem w bogatej działalności społecznikowskiej Marii Ożóg były lata 1985-1999, kiedy to bardzo sumiennie pełniła funkcję kierowniczką skrzeczńskiego Klubu Kobiet, organizując różne wystawy, prelekcje i spotkania klubowe. Aktywnie udzielała się przy organizacji imprez Koła, zwłaszcza po stronie kulinarnej oraz przy porządkowaniu Domu PZKO. Jako kierownica samochodu osobowego towarzyszyła członkom zespołu estradowo-kabaretowego „Andrusi” podczas ponad setki występów na terenie całego Zaozlia. W ostatnim okresie troszczyła się o kartotekę członkowską skrzeczńskiego Koła.

Przez długie lata pracowała w wydziale odlewni bogumińskiej Huty i Druciarń, jako dobrowolny krwiodawca uzyskała brązową plakietkę Janskiego, a także 20 lat pracowała w różnych komisjach przy Miejskiej i Miejskiej Radzie Narodowej w Skrzeczoniu i Boguminie. W uznaniu zasług na polu całowyciovej aktywnej działalności **Maria Ożóg** posiadała odznaczenia „Najlepszy Pracownik Huty i Druciarń Bogumina”, medal „Zasłużony dla rozwoju miasta Bogumina”, złotą odznakę Polskiego Związku Chórów i Orkiestr I stopnia z laurem przyznaną w Warszawie z okazji 75-lecia chóru mieszanego „Hasło” oraz najwyższe pezetkaowskie odznaczenie „Zasłużony dla Związku I stopnia – złota odznaka”.

Zawsze znalazła sobie czas, by służyć radą i pomocą nie tylko członkom MK PZKO w Skrzeczoniu. Będzie nam Jej brakowało w życiu kulturalno-oświatowym, ale pozostanie olbrzymi wkład pracy bezinteresownej działaczki. Odszedł człowiek godny najwyższego szacunku, brak którego długo będziemy odczuwać w naszym szeregach.

Cześć Jej pamięci!

TADEUSZ GÚZIUR, Skrzeczno

Jak nas widzą...

Ostatnio coraz bardziej popularną formą wymiany poglądów stają się internetowe fora dyskusyjne, pogrurowane według zainteresowań użytkowników. Nie brak i forów regionalnych, a wśród nich i takich, na których pisać się... po naszymu. Fora dotyczące Śląska Cieszyńskiego znalazły można zarówno na polskich, jak i na czeskich stronach internetowych. I tu, i tu pisze się o sąsiadach z drugiej strony Olzy i chociaż niektórzy internauci przypominają, że Śląsk Cieszyński bez względu na granice jest

Ślązacy na forum

ramach tematu o nazwie „po naszymu” dyskutuje się o wszystkich zaoziańskich problemach – o polskości, czeskości, śląskości (słowem: narodowości), o polskich napisach, szkołach... Tematy często drażliwe, nie brak więc i ostrzejszej wymiany zdań (z oczywistych powodów nie będziemy cytować).

Rzadko natomiast pojawiają się zagadnienia związane z Polską. „Polskość” kończy się tam na granicy, nie tylko tej symbolicznej, ale również tej zupełnie realnej, czasem ojczyzna jedyną.

Zapewne wynika to z faktu, że Zaozliacy na łamach forum starają się uporać z nie zawsze jednoznaczna identyfikacją narodową, która często zastępowana jest identyfikacją z regionem. To, co nazywa się małą ojczyzną, może być czasem ojczyzna jedyną. Pozostaje mieć nadzieję na bardziej ożywioną w przyszłości dyskusję pomiędzy internautami i obu stron Olzy, bo jeszcze wciąż za mało o sobie wiemy (a może wiemy o sobie coraz mniej?).

ELŻBIETA MYSKA

ZE SKLEPÓW ZOOLOGICZNYCH ZNIKAJĄ EGZOTYCZNE GATUNKI ZWIERZĄT

Żywy prezent

Przyjaciela każdy powinien wybrać sobie sam. Dotyczy to także zwierząt. Koty, psy, akwariowe ryby, żółwie, miniaturowe króliczki, szynszyle, tchórzofretki, papug, świnki morskie, a ostatnio węże i pajęki często kuszą w sklepach zoologicznych. Szkopuł w tym, że chybiły zakup trudno zmóc sprzedawcy. Nie każdy bowiem toleruje zapach psa czy sierść kota na dywanie. Są też inne komplikacje. Chomik, królik, ptak, kot lub pies mogą być źródłem kłopotów zdrowotnych ludzi. Dlatego nim się kogoś obdaruje zwierzęciem, należy wiedzieć, czy potencjalny kandydat na opiekuna nie jest, na przykład, alergikiem.

- Nie należy kupować dziecku zwierzęcia bez uzgodnienia tego z jego rodzicami, bo na nich prędzej czy później spada obowiązek opieki, wychodzenie z nim na spacer, usuwanie zniszczeń w domu - przestrzega psycholog Anna Sowinska. - Trzeba również mieć na uwadze, że zwierzę w domu zmienia rytm każdego dnia,

komplikuje rodzinne wyjazdy, nie łącząc urolpów. Jak na razie bardzo mało jest u nas ośrodków czasowych, w którym tolerowane są zwierzęta, a jeżeli nawet są przyjmowane, to z reguły za dodatkową opłatą.

Szczególnie zastanowić powinni się zaś ci, którzy chcą kogoś obdarować zwierzęciem zaliczanym do gru-

• W Wojewódzkim Zarządzie Weterynarii w Ostrawie zarejestrowanych jest ogółem 60 hodowców niebezpiecznych zwierząt. Zdaniem urzędników, to tylko czubek góry lodowej, bo w rzeczywistości mogą ich być setki. W Ostrawie (według rejestru) jest 7 hodowców, we Frydku-Mistku - 15, Nowym Jiczynie - 6, Bruntalu - 7, Opawie - 13, a w Karwinie - 12.

• Najczęściej hodowane są papugi i węże, z kolei legwany, kajmany, lamy i krokodyle.

• W kilku „prydomowych” ogrodach regionu morawsko-śląskiego spacerują też m.in. zebry, tygrys, ocelot, lamy i puma.

• Obowiązek rejestracji zwierząt niebezpiecznych i gatunków uznawanych za zagrożone wyginięciem, nakłada na wszystkich właścicieli ustawa o ochronie przyrody.

py... niebezpiecznych. Należą do nich m.in. węże, papugi, legwany, kameleony.

- Egzotyczne zwierzątko powinien kupować sobie każdy sam. Właściciel takiego „stworzenia” musi być odpowiedzialny i obdarzony wyobraźnią. Nie może zapominać, że próba oswojenia np. węża, zwłaszcza jadowitego, może grozić nawet utratą życia - twierdzi Karel Zavadil z miejscowego Veselí nad Moravą, hodujący m.in. pytony królewskie, węże żbżowe i koralowe oraz boa. - Zwierząt takich nie należy także kupować u przypadkowych sprzedawców. O wiele lepiej jest dokonać zakupu bezpośrednio u hodowcy (ci prezentują swoje okazy m.in. na wystawach w Ostrawie) lub w sklepie zoologicznym. Tylko u nich można uzyskać niezbędne fachowe informacje o upodobaniach tych stwo-

Na giełdzie, która odbyła się w ub. sobotę w Domu Kultury Ostrawa, węże i legwany cieszyły się znacznie większym zainteresowaniem zwiedzających, aniżeli na poprzednich wystawach. Wybierano bowiem prezent pod choinkę.

rzeń, a przede wszystkim warunkach, jakie należy (dla własnego bezpieczeństwa) stworzyć im w domu. Trzeba też wiedzieć, że opieka nad tymi zwierzętami pochłania bardzo dużo czasu i pieniędzy.

Jak dowiedzieliśmy się w sklepie zoologicznym przy ul. Głównej w Hawierzowie, przed świętami bożonar-

dzeniowymi najlepiej sprzedają się papugi (modrolotka czerwono-czarna, afrykanka senegalska i szara tzw. żakło), świnki morskie, chomiki, miniaturowe króliczki, żółwie stepowe i wodne, ale także węże, legwany zielone i... pajęki ptaszniki, przypominające ruda, futrzaną kulkę, o rozmiarach zbliżonych do kobiecej dłoni. (wak)

Nie ma to jak kotek. Mruczy, da się pogłaskać i przytulić. Te zwierzątka, podobnie jak pieski, będą prezentem gwiazdkowym w niejednej rodzinie.

Witamina D w profilaktyce raka jelita grubego: Nie ilość, a wytrwałość

Nie jest żadną tajemnicą, że odsetek zachorowalności na raka jelita grubego jest w naszym kraju bardzo wysoki. W skali globalnej RC zajmuje jedno z pierwszych miejsc. Onkolodzy, specjaliści zajmujący się tą groźną chorobą, przystąpili dlatego do wypracowania tzw. „Narodowego programu onkologicznego” popieranego przez samego prezydenta. Zadaniem programu jest przede wszystkim promocja zdrowego stylu życia, zwłaszcza zdrowego odżywiania oraz wczesnego wykrywania raka.

Taktyka profilaktyczna nie spotkała się jak dotąd z masową aprobatą mieszkańców. Niestety tylko nieliczni są mądrzy przed szkodą! A statystyki długofalowe świadczą o niestannym wzroście zachorowań. Nie uświadamiamy sobie bowiem, że na naszym terenie jesteśmy wszyscy bez wyjątku zagrożeni tą niebezpieczną chorobą, chociaż w tej chwili nam jeszcze nie dolega. Wszyscy bowiem żyjemy w tym samym paśmie klimatycznym z niedostatecznym promieniowaniem ultrafioletowym, wszyscy oddychamy tak samo zanieczyszczonym powietrzem i prawie wszyscy się źle odżywiamy. A na domiar złego, prawie wszyscy się „wstrzegamy” witaminy D. Nie zainicjowaliśmy jeszcze zimo-wej suplementacji...

A oto zasadnicze pytanie: **Jaki związek przyczynowo-skutkowy łączy częstsze występowanie raka jelita grubego z brakiem witaminy D?**

Program rządowy, ukierunkowany w swej części profilaktycznej na obniżanie spożycia tłuszczów zwierzęcych, czerwonego mięsa i napojów alkoholowych, jak dotąd nie podkreśla znaczenia witaminy D w walce z rakiem jelita grubego. A szkoda.

W literaturze medycznej pojawiły się już przed dziesięcioma laty prace naukowe dotyczące profilaktycznego działania witaminy D w etiopatogenezie raka jelita grubego. Z encyklopedycznego dzieła Feldmana, pt. „Vitamin D”, wydanej w 1997 r. w USA, dowiadujemy się na s. 1141-1155 o możliwościach profilaktyki raka jelita grubego z wykorzystaniem witaminy D na podstawie 121 prac naukowych.

Bardzo przekonujące są np. dane epidemiologiczne, potwierdzające prawie zupełny brak raka jelita grubego w obszarze równika, aż do 20 st. szerokości geograficznej, tzn. w Afryce rów-

nikowej i np. w Meksyku. Im dalej na północ i południe, tym słabsze promieniowanie ultrafioletowe, a równocześnie częstsze występowanie raka jelita grubego. Wiemy, że nasze położenie geograficzne na 50 st. północnej szerokości geograficznej jest przyczyną naszego niedoboru witaminy D. W regionach przemysłowych oraz dużych aglomeracjach komunikacyjnych ryzyko raka jest wzmoczone zanieczyszczeniem atmosfery. Do tego dochodzi słabe uświadomienie ludzi o doniosłości witaminy D na nasze zdrowie fizyczne i psychiczne.

Wyjątkiem w skali globalnej jest Japonia, która mimo znacznego oddalenia od równika (40-50 st. szer. półn.), odznacza się bardzo niskim odsetkiem zachorowalności na raka jelita, a to dzięki spożywaniu dużej ilości ryb. Japończycy uzyskują w ten sposób 800-1000 m.j. witaminy D na dobę, co jest idealną dawką, której w naszych warunkach nie osiagamy bez dodatkowej suplementacji. Na dodatek w Japonii jest tran bardzo popularny, co wskazuje na wysoki stopień uświadomienia w obrębie profilaktyki zdrowia.

„Bostick et al.” przeprowadzili pięcioletnią obserwację 41 tys. kobiet w wieku od 55-69 lat w stanie Iowa leżącym na 42 st. szer. półn., podobnie jak np. region Barcelony lub Rzymu w Europie. W badanym okresie zachorowało 212 kobiet na raka jelita grubego. U wszystkich chorých stwierdzono przewlekły niedobór witaminy D, wapnia oraz nabału. Chorujące kobiety nigdy nie stosowały witaminy D. W 1974 r. przebadano krew 34 osób chorujących na raka jelita grubego i porównano z grupą kontrolną 67 zdrowych osobników. Poziom 25-hidroksy-witaminę D w osoczu chorých był znacznie obniżony w porównaniu z osobnikami grupy kontrolnej. (Maryland, 35 st. szer. geogr.).

Można by kontynuować w wyczerpaniu publikacji zajmujących się brakiem promieni słonecznych oraz niedoborem witaminy D w pozycjach o częstotliwości występowania raka jelita grubego. Wszystkie wskazują na większe lub mniejsze protektywne działanie witaminy D w profilaktyce raka jelita grubego.

Ciekawe w jaki sposób może tran czyli witamina D uchronić nas przed pokarmowy przed nowotworem?

W pracach laboratoryjnych na szczurach doświadczalnych stwierdzono m.in., że aktywna witamina D (sekosteroid) podnosi raptownie pH

komórek śluzówki jelita, w ciągu sekund lub minut. Są to obserwacje naukowców Thomasa A. Brasitusa i Michaela D. Sitrina, opublikowane w czasopiśmie *Gastroenterology* w 1996 r. Dla nas ma powyższe odkrycie niemałe znaczenie, ponieważ w praktyce wyższe pH oznacza zasadowość, czyli redukcję zakwaszenia metabolicznego, które jest dla naszego organizmu szkodliwe, ułatwiając krzewieniu się nowotworów. Np. spożywanie w nadmiarze czerwonego mięsa oraz węglowodanów prostych, czyli słodyczy powoduje obniżenie pH, a więc zakwaszenie metaboliczne. Natomiast spożywanie mięsa ryb, jarzyn oraz tranu podnosi pH komórek, powodując przesunięcie się pH tkank całego organizmu do sfery lekko alkalicznej, redukując tym samym niebezpieczne zakwaszenie. Nie oznacza to, że przyjmując witaminę D, możemy dalej bezkarnie „grzeszyć”, spożywając duże ilości wędlin oraz słodyczy bez dodatku jarzyn, które pomogłyby zredukować niebezpieczną kwasotę metaboliczną.

Wracając do poprzednich odcinków nt. witaminy D, przypominamy, że brak witaminy D powoduje nie tylko osłabienie mięśni szkieletowych, czyli powłok brzusznych, lecz także osłabienie mięśni całego przewodu pokarmowego. Mięśnie jelita zaliczamy do mięśni gładkich, które również cierpią z powodu braku witaminy D. Praca jelit jest wtedy leniwa, ruchy perystaltyczne i robaczkowe są osłabione, potrawa przesuwa się w zwolnionym tempie, jelita są rozдутe, pełne trujących gazów i gnijących resztek potrawy. W konsekwencji dochodzi do zaparcia oraz do zatrucia organizmu toksynami. Po zastosowaniu optymalnych dawek witaminy D, np. 2-4 kapsulek tranu dziennie, praca jelit się normalizuje, co się przejawia również szczerplejszą partią brzuszną oraz poprawą naszego samopoczucia.

Doniosłym, lecz rzadko podkreślanym faktem jest pozytywne oddziaływanie witaminy D na system immunologiczny, a wiemy, że nasza odporność jest najsłabszą bronią w walce z chorobą nowotworową w ogóle. W związku z tym warto wiedzieć, co takiego apoptoza. Apoptoza oznaczamy w biochemii zaprogramowaną śmierć komórek, szkodliwych dla organizmu. Zdrowy i silny organizm sam sobie radzi z likwidacją niebezpiecznych komórek, które są usuwane poprzez bardzo skomplikowaną reakcję biochemiczną. Natomiast w tkance nowotwo-

rów złośliwych nie dochodzi do apoptozy, która jest jakoby zablokowana. Komórki patologiczne nie są likwidowane, stąd też mogą się rozmnażać, i to w bardzo szybkim tempie. U osób osłabionych niezdrowym trybem życia, stresem lub innymi kancerogennymi czynnikami dochodzi do zablokowania apoptozy.

Czym pobudzić apoptozę, czyli jak podnieść nasz system odpornościowy? Oto pytanie, które zaprzętało umysły naukowców dziesiątki lat. Okazało się, że nasza skromna witamina D kryje w sobie terapeutyczny potencjał, który jak dotąd nie został jeszcze w pełni wykorzystany. Pojawia się publikacje na ten temat. Wymienił chociażby jedna z nich, autorstwa Welsh J., Simboli - Campbell M., Tenniswood M., 1994, pt. „Induction of apoptotic cell death by 1,25 OH₂ D₃...”. Stwierdzono, że witamina D jest w stanie zainicjować apoptozę, czyli likwidację komórek nowotworowych jelita w zarodku.

W tym miejscu muszę jednak naszych czytelników ostrzec, by nie wpadać z jednej skrajności w drugą. Np. ktoś przez długie lata nie spożywał wcale witaminy D, a pod wpływem tego artykułu nagle zaprzęgnął nadrobic zaległości, spożywając jej w nadmiarze. A trzeba wiedzieć, że olbrzymie dawki witaminy D, np. 10.000 m.j. na dobę, spożywane dziennie przez dłuższy czas, mogłyby wywołać hiperkalcemię, nadmierne podniesienie poziomu wapnia w krwi, które jest szkodliwe tak samo jak jego niski poziom. Nie w ilości, lecz w wytrwałości stosowania tkwi efekt profilaktyczny. Nie można również traktować witaminy D jako lekarstwa w przypadkach istnienia choroby nowotworowej jelita. Wtedy to jedynie lekarz zdecydowanie o postępowaniu leczniczym.

Natomiast spożywanie 2-3 kapsulek tranu na dobę nie grozi żadną komplikacją, jest wręcz polecane na okres zimowego braku słońca jako środek profilaktyczny w walce z rakiem jelita. Równocześnie dojdzie do poprawy naszego samopoczucia, przeminą bóle kostne i stawowe, zauważycie wzmoczoną siłę mięśniową i odpornościową, a analiza krwi może wykazać spadek niebezpiecznych kwasów tłuszczowych i cholesterolu...

Warto więc otrząsnąć się z letargu i udać się do najbliższej apteki. Podarunek pod postacią tranu może rozśmieszyć waszą najbliższą, lecz zdrowy humor pod choinką jeszcze nikomu nie zaszkodził!

Dr HELENA PASZEK

Gdzie nie staje
koni,
tam kłusują osły.

(łacińskie)

Emiota

NR 259
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 15. 12. 2006

OPINIE

BOHDAN WASILEWSKI: Autorytety są potrzebne

Najbardziej w nowej władzy niepokoi mnie, że próbuje do końca ubrać nasze wszelkie autorytety, w czym zresztą jej dzielnie wtóruje opozycja. Ostatnio nowa władza jednym pociągnięciem zakwestionowała zyciorys całego pokolenia. Tymczasem społeczeństwa przyjazne dla jednostek bazują głównie na tym, że w miasteczku, w fabryczce jest jeden szanowany majster, którego można się poradzić, który rozsądzi drobne spory. W życiu to nam bardzo potrzebne. Tworzy strukturę wsparcia niezbędne dla funkcjonowania jednostek.

Świat psychologiczny człowieka zbudowany jest na postaciach-ikonach: Matka Boska, Piłsudski, Kuroń. Co kto lubi, jak go wychowano. Tych samych cech, które mają autorytety, ludzie poszukują wokół siebie, tyle że w mikroskali. Pani listonoszka, ale cierpliwa i życzliwa prawie jak Matka Boska. Pomoże, wesprze, wysłucha. Trzeba mieć taką swoją panią listonoszkę. Jeśli się ma takich ludzi wokół, świat może być bardzo brudny i nieodby, ale człowiek nie traci nadziei, bo ma wsparcie. Co więcej, to jednostki, takie listonoszki, a nie autorytety-ikony, potrafią porwać za sobą ludzi, tonowały, katalizować proces zmiany w jakąś spokojniejszą, wyważoną stronę. Ikony tylko dają nam tożsamość.
(Profesor psychiatra w rozmowie dla „Polityki”.)

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Kontynuujemy zabawę w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedź wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie”. Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szóstym dniu od daty ukazania się „Jemioły”. Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać *Przewodnik po zabawkach Opolszczyzny z mapami powiatów* wartości 80

Kc. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu poematu (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu):

???

*Idę miedziami po słowa lata.
A wiatr
Splota, rozplota,
Trwa.*
Autorem publikowanego w ub. tygodniu fragmentu poematu był **Julian Tuwim** (*Bal w Operze*. W: *Wiersze wybrane*. Wrocław, Gdańsk 1973, s. 214). Zwycięzcą został **Marian Szwarz** z Wędrzyna. Nagroda czeka do odebrania w redakcji.

Pisał dla »swoich«

Wczoraj, 18 grudnia, minęła 35. rocznica śmierci **Adama Wawrosza**, czolowego zaolziańskiego pisarza ludowego, z powodzeniem uprawiającego przede wszystkim gatunki dramatyczne: sztuki i widowiska sceniczne, skecze, monolog. W repertuarze licznych one-dziej amatorskich zespołów teatralnych znajdowały się takie utwory Wawrosza jak: *Zbrodniarze, Dobro choroba, Nowi ludzie, Na safaszu, Słońce nad Olzą, Diabelska fajara, Katastrofa, Co po nogle, Czyja wina, Zoloty, Malowane wajca, Trusiok, Roz kozie śmierci*. A dla teatru lalek napisał m.in. utwory: *Koziołek Fik* i jego przygody, *Skarb, Dwaj myśliwi, O swawolnej kóźce, Hitler w piekle*.

lalkarskich na Kozubowej i w Starych Trokach na Wileńszczyźnie założył w 1937 r. w Końskiej zespół kukielkowy „Iskra” i zaczął pisać pierwsze obrazy sceniczne. Po wybuchu wojny wyszedł koncentracyjnych w Grosborn, Sachsenhausen, Dachau. Po wojnie przez osiem lat prowadził w hucie w Trzy-ciem Klub Zakładowy, następnie przez cztery lata TL „Bajka” przy ZG PZKO, wreszcie redakcję polską w „Hutniku Trzyńceńskim”.

Był członkiem SLA. Wydał: *Co po nogle* (komedia, 1948), *Niezapominajki* (wiersze, 1954, 1968), *Na śmiewku* (opowiadania, 1959), *Z naszej nopley* (opowiadania, 1969), pośmiertnie ukazał się wybór z jego bogatej twórczości poetyckiej i publicystycznej *Z Adamowej dżichty* (1977, 1994). Mówił o sobie: *Tworzę dla naszych ludzi na Śląsku, nie myślę o Warszawie. Wyrosłem z groni, z biedy, wiem co ludzi boli i cieszy. Najbardziej mnie grzeje, kiedy starsi mówią: na toście to pięknie napisali. Inaczej już dawno rzuciliby pióro.*

A. Wawrosz urodził się 24. 12. 1913 w Końskiej. Wychowywał się u babci w Tyrze. Po ukończeniu szkoły podstawowej podjął się nauki zawodu krawieckiego w Karwinie, powrócił jednak do Końskiej, gdzie zasługą młodzieżowego koła Macierzy Szkolnej trafił do zespołu teatralnego i lalkarstwa. Po absolwowaniu kursów

ADAM WAWROSZ: Obiecki pod niecki (skecz przedwyborczy w dwu obrazkach)

Osoby:
Gazda
Chraścina
Obraz I

Lokal w gospodzie, na środku stół, na nim „achtlik” z wódką i dwa kieliszki. Za stołem siedzą: otły gazda przy piwie oraz Chraścina, obdarty chłop, który wyjada gulasz z talerza.

Chraścina: Tak prawióm, gazdoszku, że po wyborach już beje lepi?

Gazda: Prawym wóm, tato, że to jyny od was zleży, kogo se na posła wybierecie. Jak wszyscy poczwiwie bezrobotni i robotnicy dają głos nóm, agrarników, to beje na świecie raj. Trzeba, abyście przezdrzili na oczy i widzieli, gdo dlo was chce dobrze. Jo tam żodnymu nic nie obiecujm, ale wierzcie mi, złoty Chraścino, jesi mie tym postym zrobióm, to już kwaków jeść nie bejece. Zrobim kóniec bezrobociu i biydzie. *(nalewa wódkę)* Jyny jydziecie, boście, widzym, głodny i wypicie oto. Jo to placym.

Chraścina: No, hy, hy... *(wyciera ręką usta)* Tóz, na wasze zdrowi, gazdoszku. I na tego poselka. *(pije)*

Gazda: Dyc wy anie nie wycicie, jakóm przy tych wyborach mocie siłę i moc w rękach!

Chraścina: Ale dyc... jo móm siłę w rękach aji przed wyborami. Żeby jyny robota była, co bych nie musioł mój starej na karuku siedzieć.

Gazda: Wypijcie jeszcze. *(nalewa)* Nie starejcie sie, jo na was nie zapómny. Robota beje. No, na nasze zwycięstwo! *(pije)*

Chraścina: Na zdrówkó, panie posle. *(pije)* Stup! Jak mi dajóm robote i jak z tego beje ja-ki grajcar zorbóm, to jo ich bedym wolil każdy dzyn.

Gazda: Nie jyny wy, ale trzeba, aby cało dziedzina poszła za waszym przykładym. Trzeba, abyście obeszli dóm od dómu, całóm dziedzinie, i wykłodalil ludzióm, kogo mójm wybiarac. Od nich zoleży, czy sie chcóm mieć dobrze, czy nie. Jo sie nie wiskóm, ale prawym wóm, tato, że jaki bedym postym, to u nas cegielnia stoi jak mur, a w dziedzinie kóniec z biydóm. To wycicie, że bych na was nie zapómnoł. Dycki jakigosi majstra byście móg u mie dostać.

Chraścina: *(zrywa się)* Panie posle, to je sto-wo, za kiere sie warto bić. My, ludzie, zrobimy wszystko, aby zostali tym postym i aby cegielnia była. *(nalewa)* Tóz pijmy na zdrowi naszej cegielni. *(pije)* Ha, to już widzym, że zaroz beje po biydzie. Ale... poczkaóm. Co beje z glinóm?

Gazda: To już je moja starość. Jakosi beje... Postawimym fabryke na sztucznóm celinie.

Chraścina: No to wypijmy na sztucznóm fa-

bryke celiny. *(nalewa)* Jużech je ciekawy na ty sztuczne cegły, a na ty sztuczne chałupy z nich. Aby to jyny nie bylo jak to sztuczne mięso ze ziemnioków, co jo dzynienie jodóm.

Gazda: Wypijcie jeszcze, Chraścino. Uwidzicie, że to beje dobre. Dyc to już beje starość ludzi sztydyrowanych. Na nasze zdrowi!

Chraścina: Ha, tóz na zdrowie, panie ministrze. *(pije)*

Gazda: A potym, dyc to ani nie musi być cegielnia. Jo móm jeszcze inne plany, aby dać ludzióm chlyb. Czy wy wycicie, co wszystko je pod nami w ziymy?

Chraścina: To wiyem! Glisty i rozmaito pak-każ.

Gazda: Nie o to idzie. W ziymy je bogactwo. Wagli a sól. Mogymy założyć kopalne soli. No, co byście powiedzieli, gdybych was tak zrobił sztajgrym? No?

Chraścina: Pieróna, coroz lepij. Tak co na-łożaj bedymy robić? Wyrobiac gline czy kopać sól?

Gazda: Sól!
Chraścina: Sól?
Gazda: No sól.
Chraścina: No ale, panie posle, zarobimym aspón na sól do kizki?

Gazda: Zarobicie wy i cało rodzina.

Chraścina: No to, dowej łape. Ee, przebo-czóm, takich pomotan z tej radości. Dajóm rękę na to. Jo je cały wasz, panoczku.

Gazda: Żodyn panoczek. Choćbych był aji cykorak, dycki zostanym wasz. No, mózymy se tykać. Mosz mójóm rękę. Jo je Barabas, a ty?

Chraścina: Barabas... Hy, hy, toć mosz miano jak byk od Ładrzeja. Ale to nic, grunt żeś by-zych chłop. Mosz mójóm łape. *(ściskają się)* Jo je Jón.

Gazda: Wypij jeszcze na nasz sojuż. *(nalewa)* Wypij, bo widzym, że mosz dobre serce.

Chraścina: No, serce móm dobre, ale żoładek jeszcze lepszy. *(pije)* Może byś tak, Barabo, ee, ee, Barnaszku, postawil jeszcze jedyn gulasz na twoji zdrowie.

Gazda: Nie jedyn, ale dziesięć gulaszy postawimym, jyny nieskorzi. Aż po wyborach, bo teraz by ci to zaszkoziło. Pamiętej, że mosz chodzić do chałupy do chałupy. A jak widzym, mosz sie być żoładek. Jakbyś się przejoł, to byś tego nie byłoby łobogól. A tu idzie o wasze szczęście. Tak, bracie rodzóny. Idź i agituj. A odpłata cie nie minie.

Chraścina: *(pije)* Idym, mój rodzóny bracie. Mój ty prezydencie jedyny. Idym kołatać do ludzkich serc. Chraścina cie muszi na trón posadzić, boś złoty chłop. Na ciebie czakały

downe pokolynia. I bezdómni niesolónie placki jedli, mówiac *(czkawka)*: nie ma grosza, nie ma soli. Ty, wodzu nasz, dosz nóm sól. *(czkawka)* Wdzięczności nie beje miała granic. A być isty, że za to po śmierci ciało twoji zasolónie zostanie. Amin!

Gazda: Mówi sie – zabalzamowane. Świński mlyno sie soli. *(nalewa i pije)*

Chraścina: *(pije)* To je fuk! Grunt, że sie nie zepsujesz. Pijmy! Niech żyjóm agrarnicy! Ale posłóchej, Piłacie, ee, ee, Barabaszu. Jakby mi na sól nie przislił, nie byłoby dobre stawiac werki na zielezao?

Gazda: No, ty móndry. A skąd weźniesz rude?

Chraścina: Ha, widzisz, to już je moja tajemnica. Ale... powiyóm ci. W naszych zogrodach rośnie ruda.

Gazda: Ale nie fulej.

Chraścina: Poczkej, aż ci to dopowiyóm. Doktór mi kozoł jeść szpynat z pokrzyw. Że w pokrzywach je kupie zieleza i że z pokrzyw bedym miał zielezne zdrowi. Przez trowiny pokrzywowego szpynatu dostanym tak zwanóm rude, z kierej sie szmelcuje zielezao. No tak co?

Gazda: To ci synzacyja.

Chraścina: Ty, jako minister, nakożesz całymu narodu jodać pokrzywy, a w każdej chałupie beje skład rudy, kiertóm za darmo móżesz wy-wożać aji za granice. He, he, to je czepeń, co? Tak co, ministerku *(uderza go po ramieniu)*, stawióm werki czy ni? Ale pamiętej, że jo bedym z tobóm fabrykantym.

Gazda: Domówym sie.

Chraścina: Pijmy na nasz dómowy wyrób rudy! *(chce nalewać, ale nie ma wódk)* Barabo złoty, postow achtlik.

Gazda: *(wstaje)* Popijmy po wyborach. A te-raz, mój kochany, do roboty! Agitacyja sie rozpoczyno. Kibel z wopnym mosz w stodole. Pódz! *(wyprowadza go)*

Obraz II
W biurze. Na środku stół z telefonem. Za stołem podchmielony Chraścina. Nogi ma na stole, z dziurawych butów wystają palce.

Chraścina: *(rozmawia przez telefon)* Tu zastępca dyrektora Chraścina. Ni ma tam starego? No, szefa no. Jo czakóm na niego w jego kancelaryi... Łóni, paniczko, sóm jego baba? Mówil im, jako jo go wczora postym zrobił? My... my sóm kamracio... Ni, jieszczeh nie jod... Na obiod mówym przyść? Z mójóm?... Pieknie... Bedymy stawiac fabryke...

Gazda: Człowieku, co ty robisz w moim biurze? *(mówi surowo i obco)*

Chraścina: Urzynujmy, panie ministrze.

Gazda: Co za bezzcelność. Co za chamstwo. Wynosić mi się stąd, natychmiast.

Chraścina: Ale ministerku, ty mie nie poznawoz. Dyc jo je Chraścina, twój nejserdeczniej-szy przijaciel.

Gazda: Precz!

Chraścina: Pumałutku, Barnabaszu. Co po nogle, to po dioble. Jo sie prziszeł pięknie spytać, co beje z fabrykóm. Bezrobotni chcóm robote.

Gazda: Ni ma roboty, ani nie beje. Jo sie o chamstwo staroł nie bedym.

Chraścina: Ale? A co bylo przed wyborami?

Gazda: Co bylo przed wyborami, to ni ma po wyborach. A te-raz – tam sóm dwyrze. Jo sie ni móm czasu z tobóm babrac.

Chraścina: Partie na holote! Jak sie ty beje stawioł jak kohót na gnoju. Nale człowieku, jak ty sy mnóm mówisz? Jo sie pytóm jieszczeh roz, co beje z fabrykóm?

Gazda: Moja odpowiedź: tam sóm dwyrze.

Chraścina: A co ty myślisz, że jo koczy z tobóm pos, czy co? Bedymy stawiac, czy ni?

Gazda: Ni.

Chraścina: Tak to były jyny obiecki, prawda? Aby głosów nachytać, prawda?

Gazda: A coś ty myśloł?

Chraścina: *(zły)* A ty se myślisz, frajerze, że bezrobotni ciebie wybiyrali? Jo sóm agitowól, ale ni za tobóm, abyś wiedzioł. My mómy swojigo posta.

Gazda: Ach tak! Zaplacisz mi za tyn gulasz i za poczęstónóm, kręcacy.

Chraścina: Jyny z pół gębóm, Barabeczko, z pół gębóm. Potrzebujmy firmuna na odwożani tej rudy od każdej chałupy. Może by chcieli, panie posle, cosi zarobić?

Gazda: Co, co? *(zły, wola)* Policja, policja! Jo sie obrażać nie dóm dlo byle jakigo dziaida.

Chraścina: Jo ci dóm dziaida, ty lato spólno. To sie obchodzi z porządnyimi ludźmi? Jak cie gwizdnym, to cie matka nie pozno. Partie na niego, oszusta. Fabrykant zómków na lodzie. Ty pijowko, jak ci przifastajgrym *(zakazuje rękawy, podchodzi do cofającego się Gazdy)*, to poznosz rynek bezrobotnego. *(Gazda włazi pod stół, Chraścina bije pięścią po stole)* A bejiesz sie staroł o porządek i o robote dlo nas. Inaczej cie z chałupy wykurzymy. A te-raz adyje! Dziynujmy za gulasz i poczęstónóm, a jak mie chcesz niechać zawrzić, to mie nóńdziesz na obiedzie przy twoji starej. Pa! *(odchodzi)*

Gazda: *(wychodzi spod stołu)* Tako pakaż. Do kryminalu! Hej, policja! *(wychodzi)*
(Humoreska z archiwum K. Kaszpera)

Telewizja

WTOREK 19 GRUDNIA

■ TVP 1

5.45 Eko-Europa (mag.) 6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 19 grudnia 9.00 Petson i Findus - Biedny Petson (s. anim.) 9.15 Krecik (s. anim.) 9.20 Dobre przed szkołą 9.50 Lippy and Messy - Do-bedo (j. ang. dla dzieci) 9.55 Teletubisie (s.) 10.30 Siedmiu wspaniałych (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Bulionerie (s.) 13.30 Grzyby - trzecie królestwo (film austral.) 14.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.50 Był taki dzień 19 grudnia 15.00 Wiadomości 15.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Potrafisz (pr. public.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wietrzykonia 19.30 Wiadomości 20.20 Mrok - Król życia (film pol.) 22.05 A dobro Polski? 22.50 Parlament Europejski: Jaka wizja Europy? 23.20 Kwadrans po jedenastej 23.45 Był taki dzień 19 grudnia 23.50 Ebbie (film USA) 1.20 Auschwitz: Naziści i „ostatyczne rozwiązanie” - Początek obozu (film ang.) 2.10 Był taki dzień 19 grudnia.

■ TVP 2

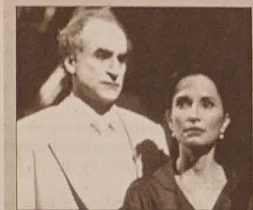
5.35 Statek miłości (s.) 7.05 10 minut tylko dla siebie 7.35 Magiczny autobus (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Hotel Zacisze (s.) 11.40 McGregorowie - Nowe życie (s.) 12.45 Ziemia nieznaną - Bardzo zmysłowy film o Tunezji 13.10 Dzieciaki przed kamerą 13.35 Allo, Allo (s.) 14.10 Europa da się lubić 15.05 Detektyw w sutannie (s.) 16.00 Panorama 16.20 M jak miłość (s.) 17.15 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.45 Od ucha do ucha - Seriale według kabaretu Szum 17.55 Dolina Kreatywna Co słychać? 18.55 Jest pytanie (pr. rozryw.) 19.30 Kochaj mnie 20.05 M jak miłość (s.) 21.10 Kopsziuszek (s.) 21.40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.30 Panorama 22.50 Biznes 23.15 13 pierwszych dni 19 grudnia 1981 23.35 Celebrity (film USA) 1.30 Monachium: operacja Bagnet (film ang.) 2.20 Strażnik dolnośląskich karbów.

■ TV KATOWICE

6.20 Powiększenie 6.50 Niepokorni - Jorgos Konstantinidis 7.25 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności 7.50 Cogito (mag.) 8.05 Woda, Unia, pieniądź 8.48 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody - Wieczna tundra 9.55

EBBIE

Film obyczajowy USA/Kanada, 1995, 85 min
TVP 1, wtorek 19. 12., godz. 23.50
Reżyseria: George Kaczender
Występują: Susan Lucci, Wendy Crewson, Ron Lea, Molly Parker, Lorena Gale i inni.

Elizabeth Scrooge, właścicielka eleganckiego domu towarowego, nie cieszy się sympatią pracowników. Jest zgorzkniała i skąpa, żyje samotnie. Milionerka nie chce nawet być w jedynej krewnej, córki swojej siostry zmarłej przed wieloma laty przy porodzie. Kiedy siostrzenica Francine przychodzi do Elizabeth i zaprasza ją na święta do domu, ta odmawia. Nie pozwala asyście spędzić Bożego Narodzenia w rodzinnym gnie. Kiedy w wigilijną noc Ebbie zostaje sama, odwiedzają ją osobliwi goście duchy z przeszłości i teraźniejszości.

CELEBRITY

Komedia USA, 1998, 110 min
TVP 2, wtorek 19. 12., godz. 23.35
Reżyseria: Woody Allen
Występują: Leonardo DiCaprio, Kenneth Branagh, Winona Ryder, Melanie Griffith i inni.

Niezaradny dziennikarz i pisarz Lee Simon próbuje zarabiać na życie, przeprowadzając wywiady z gwiazdami. Niedawno rozstał się z neurotyczną Robin, która przepłaciła rozwód zażaleniem nerwowym, i związał się z redaktorką Bonnie. Zawarł też znajomość z aktorką Nolą. Tymczasem Robin pozna producenta telewizyjnego, Tony'ego Gardellę. Ten umawia się z nią na randkę i oferuje pracę. Choć kobieta myli nazwiska, terminy i tytuły, zostaje gwiazdą jego programów. Wkrótce, jako gwiazda telewizji, szykuje się do ślubu z Tonym.

Reportaż Trójki 11.15 Gość dnia 11.45 Przegląd gospodarczy 12.10 Prosto z lasu 12.55 Niepokorni 13.00 Reportaż kulturalny 13.45 Reportaż kulturalny 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Skarby rosyjskiej przyrody - Wieczna tundra 15.55 To jest temat 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Raport z akcji 17.10 Poza rzędem 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.40 Nasz reportaż 19.05 Historia zapisana w lasach 19.10 Zbliżenia filmowe 19.30 Maestra - reportaż o Stanisławie Marciniak-Gowarzewskiej 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.15 Niepokorni - Stanisław Żytkowski 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.45 Niepokorni 23.15 Władcy Majów (film USA) 0.10 Słofice (film USA) 1.00 Zagłada z głębin (film USA) 2.30 Lata koszar (film USA).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Roseanne (s.) 8.25 Gra w ciemno 9.30 Halo! Kasal! (pr. rozryw.) 10.15 „Hell's Kitchen” od kuchni 11.15 Samo życie (s.) 11.50 Kochaj mnie, kochaj! (s.) 12.50 Zamieńmy się z żonami (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 Oko na miasto 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.05 Cienka niebieska linia (s.) 20.50 Niebiańska plaża (film USA) 23.10 Boston Public (s.) 0.05 Nasze dzieci 1.00 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.00 Magazyn sportowy 4.00 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 Teleranek 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Sprawa dla reporterki (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Ostatni sezon (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.45 Świat książek (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Skarby świata (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Hau! (s.) 17.00 Życie i przeżycie w naturze (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25

Czeskie głowy 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Świat rekordów i ciekawostek - wydanie specjalne (pr. roz.) 21.05 List do ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarz 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Punkty spożycia. Spadająca doniczka 23.40 Wspominamy Jiřígo Sováka 0.10 Zatopiona tajemnica Hitlera (dok.) 1.05 Mieszkać - to sztuka 1.25 Simpsonowie (s. anim.) 1.45 AZ-kwiz 2.10 Ally McBeal.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Poradnik zdrowotny 8.35 Diagnoza 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.05 Pandurango (s. dok.) 12.35 Styl (mag.) 13.00 Boisko 7 (dla dzieci) 14.45 Obiektwy (mag.) 15.15 Na pływali z... (talk show) 15.40 O krainie uszlachetnionych (dok.) 15.55 Ogień jest naszym bogiem (dok.) 16.25 Życiu na ratunek 16.40 Rodzina a szkoła (mag.) 16.55 Popularis (mag.) 17.30 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Europejskie korzenie muzyczne (s. dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów 19.50 Ćwiczmy z TVC 20.00 Mój dom, mój Brank (dok.) 20.30 Prawdziwe oszustwo po raz czwarty 21.15 Problemy rodzinne (pr. cykl.) 21.45 Film o filmie Potomkowie ludzi 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 Nocny klub filmowy: Oświeceni (film fr.) 0.30 Świat motorów 1.15 Straceni (film czes.) 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.25 Andula zwyciężyła (film czes.) 10.55 Twarze dziejczy natury (dok.) 11.50 To morderstwo, napisała (s.) 12.45 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.35 JAG (s.) 14.25 Lensen i spółka (s.) 15.00 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.55 Gliniarz i prokurator (s.) 16.55 Medicopter 117 (s.) 17.50 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 112 (pr. cykl.) 22.35 Komisarz Rosa Roth (s.) 0.20 Chirurgia plastyczna (s.) 1.40 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Gwiezdna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Niepokorniona Lucia (s.) 9.35 Dzika kotka (s.) 10.35 Lekarz z gór (s.) 11.35 Siódme niebo (s.) 12.35 Krok za krokiem (s.) 13.35 Klinika (s.) 14.35 Dowód w zasięgu ręki (s.) 15.35 Diagnoza morderstwa (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.05 Więzy rodzinne (s.) 21.20 Niania wkracza do akcji (reality show) 22.15 Wielkie nadzieje (film USA) 0.25 Pokusa (film USA) 2.00 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 20 GRUDNIA

■ TVP 1

5.45 Wpisani w krajobraz 6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? (mag.) 8.55 Był taki dzień 20 grudnia 9.00 Ważne przemiany - Próznosc 9.30 Domisie - Układamy wiersze 10.00 Teletubisie (s.) 10.25 Siedmiu wspaniałych (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Sąsiedzi (s.) 13.30 Migracje - Zamiana obietnica (film port.) 14.00 Podróżnik - Pongola 14.25 Raj 14.50 Był taki dzień 20 grudnia 15.00 Wiadomości 15.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Kwadrans na kawę 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wietrzykonia 19.30 Wiadomości 20.20 Aniol w rodzinie (film

KRÓL SKORPION

Film koprodukcyjny, 2002, 95 min
TVP 2, środa 20. 12., godz. 20.05
Reżyseria: Chuck Russell
Występują: The Rock, Steven Brand, Michael Clarke Duncan, Kelly Hu, Grant Heslov i inni.

Trzy tys. lat p.n.e. Wódz Memnon wierzy, że jego przeznaczeniem jest panowanie nad światem jako legendarny Król Skorpion. Zabija więc wszystkich, którzy stawiają mu opór. Dzięki przepowiedniom szamanki Cassandra jego wojska są niepokonane. Tylko niewielka grupa koczowniczo stawia opór pochodowi żołnierzy z Gomory. Szansę na przetrwanie widzą w zgładzeniu szamanki. Wojownik Mathayus porwya kobietę i ucieka z nią na pustynię. Wkrótce między dwójmgiem ludzi rodzi się uczucie. Tymczasem Memnon wysłał za zbiegami zaufanego człowieka.

USA) 22.00 Polacy 22.45 Budzimy do życia - finał 23.10 Kwadrans po jedenastej 23.34 Był taki dzień 20 grudnia 23.40 Czeskie, Tereska! (film pol.) 1.05 Inteligentne samochody (pr. belgij.) 1.30 Był taki dzień 20 grudnia.

■ TVP 2

5.20 Statek miłości (s.) 7.05 10 minut tylko dla siebie 7.30 Magiczny autobus (s.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Hotel Zacisze (s.) 11.35 McGregorowie (s.) 12.35 Bhutan - krajna grzmiącego smoka (film niem.) 13.30 Allo, Allo (s.) 14.05 Podróże z zartem - Mongolia 15.05 Detektyw w sutannie (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.10 Kopsziuszek (s.) 17.40 Z Dwójką bezpiecznie 17.55 Eksperyment życia 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Jeden z dziesięciu 19.30 Droga do Composteli (film austral.) 20.05 Król Skorpion (film USA) 21.40 Zawód: paparazzi (film USA) 22.30 Panorama 22.50 Biznes 23.15 13 pierwszych dni 20 grudnia 1981 23.30 Punkt krytyczny (film USA) 1.10 Dzieci inne niż wszystkie (film dok.) 2.00 Po obu stronach Odry.

■ TV KATOWICE

6.35 Echa dnia 6.50 Niepokorni - Stanisław Żytkowski 7.25 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności 7.50 Kalendarz regionalny - Częstochowa 8.05 Twój wybór 8.48 Gość dnia 9.00 Porypetcie ze zdrowiem - Gańcienie 9.55 Reportaż Trójki 11.15 Gość dnia 11.45 Świat - magazyn międzynarodowy 12.10 Linia brzegowa (film dok.) 12.55 Niepokorni - Stanisław Żytkowski 13.00 Reportaż kulturalny 13.49 Reportaż kulturalny 14.15 To jest temat 14.45 Reportaż kulturalny 15.00 Porypetcie ze zdrowiem - Gańcienie 15.55 To jest temat 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 17.20 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.00 Aktualności 18.40 Po bandzie 19.10 Made in Silesia 19.30 Na trójce (mag.) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.15 Niepokorni 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.35 Niepokorni 23.15 Serial dokumentalny 23.45 O co chodzi? - Chodzenie 0.30 Grona miłości (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Roseanne (s.) 8.25 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.30 Halo! Kasal! (teleturniej) 10.15 Dom nie do poznania (s.) 11.15 Samo życie (s.) 11.50 Kochaj mnie, kochaj! (s.) 12.50 Zamieńmy się z żonami (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Graczykowie (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Inter-

wencja (mag.) 16.40 Oko na miasto 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.05 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Zła diagnoza (film USA) 22.40 Daleko od noszy (s.) 23.10 Fala zbrodni 1.00 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.00 Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Hau! (s.) 9.30 Świat rekordów Guinnessa 10.00 Wiadomości 10.05 Santa junior (film USA) 11.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Mieszkać - to sztuka 14.00 Wiadomości 14.05 Wędrująca kamera 14.35 Życie i przeżycie w naturze (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Poradnik zdrowotny 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt 17.00 Młode osobistości (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wietrzykonia 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Rodzina Horaków (s.) 21.00 Wszystko party (talk show) 21.35 Historie-sław (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarz 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Sportki i Szansy 23.10 Musichek (pr. muz.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej 23.40 Niebezpieczne związki 2/3 (film koprod.) 1.10 Simpsonowie (s. anim.) 1.30 AZ-kwiz 1.55 Oczarowanie (s.)

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Babilon (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 List do ciebie 13.00 Notes 13.40 Okrainie uszlachetnionej (dok.) 13.55 Ogień jest naszym bogiem (dok.) 14.25 Blok publicystyki ekologicznej 15.00 Telewizyjna szkoła (pr. cykl.) 15.10 Jesteśmy z Danii (pr. cykl.) 15.35 Game Page (mag.) 15.55 Pomagamy sobie 16.20 Kwartet (mag.) 16.50 Przytłum (mag.) 17.15 Genialne szaleństwo (dok.) 18.10 Exit 316 (mag.) 18.30 Kosmopolis (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Blok programów sportowych 19.50 Ćwiczmy z TVC 20.00 Europejski film: Doktor Żywego 2/2 (film br.-USA) 21.55 Mój ojciec i jego towarzysze broni (dok.) 22.35 Starty (s. dok.) 23.00 Historia seriali TVC 23.50 Wietróż na temat... Mozart 1960 15.50 Babilon 2.15 Sztuka chrześcijańska na Morawach 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.25 Biata zapinka (film czes.) 10.40 Twarze dziejczy natury (s. dok.) 11.35 To morderstwo, napisała (s.) 12.30 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.20 JAG (s.) 14.10 Lensen i spółka (s.) 15.05 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.55 Gliniarz i prokurator (s.) 16.50 Medicopter 117 (s.) 17.50 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Sznitzki i machi” (film czes.) 21.40 Na własne oczy (pr. publ.) 22.35 Dr House (s.) 23.30 Nocny kurs (s.) 0.20 Cień anioła (s.) 1.35 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Gwiezdna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Niepokorniona Lucia (s.) 9.35 Dzika kotka (s.) 10.35 Lekarz z gór (s.) 11.35 Siódme niebo (s.) 12.35 Krok za krokiem (s.) 13.35 Klinika (s.) 14.35 Dowód w zasięgu ręki (s.) 15.35 Diagnoza morderstwa (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.05 Lotnisko (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz (reality show) 22.20 Czarna wdowa (film USA) 0.30 Śmiertelne polowanie (film USA) 2.10 t-music 3.05 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 20. 12. 2006 minie 1. rocznica zgonu Nieodżałowanego

ALOJZEGO SIOSTRZONKA

z Olbrachcic. Nigdy nie zapomni szczęśliwych lat przeżytych z tym wspaniałym, pracowitym, oddanym rodzinie i społeczeństwu Człowiekiem. Zmarł przeżywszy 90 lat. Cześć Jego pamięci! Żona, córki i syn z rodzinami. GL-634

Dnia 20 grudnia 2006 mija 25. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. WŁADYSŁAWA FOLTYN

z Hawierzowa Suchej, zaś 6 stycznia 2007 przypadnie 78. rocznica Jego urodzin. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-619

Kto kochał, nie zapomni, Kto znał, niechaj wspomni.

Dnia 17 grudnia 2006 minęła 1. bolesna rocznica śmierci mego Syna

śp. inż. HENRYKA KUBICZKA

zamieszkałego w Końskiej Podlesiu. Wszystkim, którzy poświęcają mu chwilę wspomnień, dziękuję najbliższa rodzina. GL-650

Kronika Rodzinna

Jak dobrze, że byłeś i trwasz nadal – w naszych sercach, w naszych myślach, w naszej pamięci.

Dnia 20. 12. 2006 mija rok od tej smutnej chwili, kiedy niespodziewanie odszedł od nas na zawsze

śp. JÓZEF CMIEL

wójt gminy, Bukowiec. Z bólem w sercu wspominają najbliżsi. GL-647

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 12. 2006 zmarł w wieku 76 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. inż. HENRYK TWARDZIK

zamieszkały w Orłowej Lutyni. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 21 grudnia 2006 o godz. 13.00 z rzym.-katolickiego kościoła św. Marka w Karwinie Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina. GL-651

redakcyjnej Woczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Niezapomniany koncert

W niedzielę 10 grudnia br. odbył się w Lutyni Dolnej w kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzyciela koncert adwentowy. Proboszcz Paweł Ziolkowski przywitał serdecznie wszystkich uczestników, a przede wszystkim wykonawców koncertu. Z góry trzeba powiedzieć, iż mocno powinni żałować ci, których nie było, gdyż na ok. 50 minut w kościele zapanowała niezapomniana, wzniosła atmosfera. A wszystko to za sprawą chóru mieszanego „Canticum Novum” PTA „Ars Musica” z Cz. Cieszyzna, którego założycielem i dyrygentem jest Leszek Kalina. W skład chóru wchodziło 30 śpiewaków i śpiewaków, mających piękne, mocne, donośne głosy. Pieśni adwentowe są raczej mało znane szerszej publiczności, tymczasem w europejskiej i polskiej literaturze muzycznej spotkać można wiele prze-

pięknymi utworów o tej tematyce. Kilkanaście z nich ma w swym repertuarze zespół „Canticum Novum”. Uszyśleliśmy więc m.in. takie utwory, jak „Ave Maria”, „Nieście chwałę mocarze”, „Bogorodnicę Diewo radujsa”. My również mogliśmy przez chwilę być współwycieczkami koncertu i odpiewać na zakonachie wraz z chórem hymn „Gaude Mater Polonia”. Potem były już tylko piękne, wzruszające słowa podziękowania proboszcza adresowane do młodych wykonawców oraz dyrygenta, cudowny bukiet kwiatów i nieustające okłaski od wdzięcznych słuchaczy, których ten wspaniały koncert w łagodny, falujący, ale momentami wręcz porywający sposób wprowadził w radosny czas oczekiwania na przyścisła Jezusa Chrystusa.

MARIA SZTIWERTNIA

Co w teatrze

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW: Cieszyński nebe (19, godz. 19.00); **SCENA CZESKA – TRZYNICIE:** „Ri- dić slečný Daisy” (20, godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Diabeł ubiera się w Prady (19, 20, godz. 20.00); Iluzjonista (19, 20, godz. 17.45); **Reflex:** Strażnik (19, 20, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNICIE – Kosmos:** Diabeł ubiera się w Prady (19, 20, godz. 20.00); Candy (19, 20, godz. 17.30); Garfield 2 (19, 20, godz. 14.00); Ryan (20, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Sezon na misia (19, 20, godz. 15.30); Stormbreaker (19, 20, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYŃ – Piast:** Sezon na misia (19, 20, godz. 14.30, 16.15); Klik: I robisz co chcesz (19, 20, godz. 18.00); Infiltracja (19, 20, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, godz. 18.20. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

ZABŁOCIE – zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zaprasza na spotkanie przy chojnicie w czwartek 28. 12. o godz. 15.00 w świetlicy Koła.

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na tradycyjną wigilię w czwartek 28. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

Koncerty

CZ. CIESZYŃ – szkoła podstawowa z polskim językiem nauczania w Cz. Cieszyne zaprasza na koncert świąteczny 22. 12. o godz. 16.30 do kościoła „Na Rozwoju”. **CZ. CIESZYŃ – Polskie Gimnazjum** zaprasza w piątek 22. 12. o godz. 10.00 do czeskokocieszyńskiego kościoła „Na Niwach” na koncert świąteczny. **KARWINA NOWE MIASTO – 19. 12.** o godz. 18.00 koncert świąteczny zespołu „Malá černá hudba” w nowomijskim Domu Kultury. **JABLONKÓW – uczniowie i nauczyciele PSP im. H. Sienkiewicza** zapraszają na spotkanie z kolegą 21. 12. o godz. 16.00 do kościoła św. Józefa u Ezbietanek.

Wystawy

GALERIA KONGRESU POLAKÓW W RC: 19. 12. o godz. 17.00 wernisaż wystawy poplenerowej Zaolzańskiego Towarzystwa Fotograficznego. **GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Biała Galeria:** do 21. wystawa grafiki Jiřígo Neuwirta – „Malé ohlédnutí”. Czynne po-pt: 10-18; so-nie: 12-17. **SALA MÁNESA, DK Karwinia:** do 5. 1. wystawa obrazów Miloslavy Stemonovej. Czynne wt, pt: 9-17; so: 10-18.

SALA WYSTAW MUSAION, Hawierzów, Dėlnická 14: do 28. 2. 2007 wystawa „Wybitne osobowości czeskiej nauki i techniki”. Otwarte wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17. **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.

SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14: do 11. 2. wystawa „Ten świąteczny czas”; wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

SALA WYSTAW W KARWINIE, rynek Masaryka: do 31. 12. wystawa „Czar giętego drewna”. Czynne wt-pt: 8-12, 12.30-16, so-nie: 13-17.

MUZEUM TECHNIKI w Pietwaldzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”, do 31. 12. wystawa „Od plomienia do żarówki”. Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

Co za Olz

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CIESZYŃNIE, ul. Zamkowa: do 2. 1. wystawa starych książek kucharskich, kalendarzy i makatek; sala ekspozycyjna Zamku Sztuki. **▲ do 2. 1. wystawa „Słodkie Świąta”** – wystawa prezentująca tradycyjne, regionalne ciasteczka cieszyńskie oraz receptury ich przygotowania; sala ekspozycyjna Zamku Sztuki. Wystawy czynne codziennie w godz. 10-17, wstęp bezpłatny.

Spotkanie po 40 latach

W sobotę 2 bm. w motelu TIR w Lutyni Dolnej odbyło się spotkanie blisko dwudziestu absolwentów dolnolutyńskiej PSP, którzy uczęszczali do niej w latach 1962-66. Serdecznie powitano nauczycielki Cecylię Gil, Hentę Ondrzejek i Zofię Heinz, przekazano również pozdrowienia od nauczycielek Leonii Kozikowskiej i Wandę Filipek, które nie mogły przyjechać. Minutą ciszy uczczono pamięć pedagoga, których niestety już nie ma wśród nas – Marii Palowskiej, Zofii Szeliga, Stanisława Waclawika, Franciszka Buzka, klasowego Józefa Wojacka i dyrektorów Władysława Pasza i Jana Bijoka, oraz 5 niezwiązanych kolegów.

Obecna na spotkaniu dyrektor dolnolutyńskiej PSP, Alicja Berki, zaznajomiła nas z całokształtem działalności placówki i nowymi formami nauczania. Skorzystalismy z okazji i zwiedziliśmy szkołę – klasopracownie, salę gimnastyczną, jadalnię, siłownię, gabinet nauczycielski, a także przedszkole, które wchodzi w skład dolnolutyńskiej szkoły.

Po powrocie do motelu nauczycielki podzieliły się wspomnieniami i spostrzeżeniami nt. pracy pedagogicznej, a koleżanki i koledzy opowiedzieli o swoim życiu po ukończeniu podstawówki, zwłaszcza zaś o ostatnich 5 latach od ostatniego spotkania. Do późnych godzin wieczornych wspominalismy na czteroletni okres spędzony razem w naszej szkole. Już cieszymy się wszyscy na następne spotkanie za pięć lat.

TADEUSZ GUZUR

Wyjazd Sekcji Ludoznawczej

Listopadowe zebranie Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO było tym razem wyjazdowe. Celem wycieczki było miasto Ustroń i jego najbliższe okolice. Odwiedzono drewniany kościół p.w. św. Anny w Nierodzinie (kościół wzniesiono i poświęcono w 1769 r.) z przylegającym do niego cmentarzem i drewnianą wierzą dzwonną. Następnie grupa odwiedziła cmentarz ewangelicki przy ustroniskim kościele parafialnym Ap. Jakuba Starszego, na którym pochowani są m.in. pilot Jan Holewa, socjolog prof. Jan Szczepański.

Zwiedzając miasto uczestnicy mogli zobaczyć budynek Kuźni Ustroniskiej oraz pozostałości po działającej tutaj od 1772 r. hucie – m.in. budynek oraz sieć kanałów zaporujących kompleks fabryczny w wodę. Historię huty oraz Ustronia jako miasta uzdrowiskowo-wypoczynkowego przedstawił Janusz Pochopiń. Podczas wycieczki odwiedzono miejsce, w którym stała niegdyś synagoga żydowska zniszczona przez Niemców w 1939 r. Następnie uczestnicy wycieczki odwiedzili kościół katolicki p.w. św. Klemensa z 1798 r. wraz z przylegającym do niego budynkiem Czytelni Katolickiej im. Jerzego Nowaka. O historii czytelnicy opowiedzieli kilka słów ks. Antoni Sapota. W środku czytelnicy, oprócz książek i czasopism znajduje się kurtyna autorstwa Ludwika Konarzewskiego wykonana w 1924 r. dla działającego przy czytelniku teatru. Zwiedzający odwiedzili prywatne Muzeum „Stara Zagroda”, w którym miłośnicy wystawy etnograficznej, sprzęty gospodar-

stwa, elementy strojów ludowych itp. Muzeum jest własnością Bronisława Palarczaka. Działło ono od 1998 r. Na miejsce Muzeum wykorzystano dawny budynek mieszkalny konstrukcji żrebowej pochodzący z 1768 r.

Kolejnym punktem zwiedzania było założone w 1986 r. Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa, które od 1992 r. nosi nazwę Muzeum Ustroniskie. W jego siedzibie (dawny budynek dyrekcji Huty „Klemens”) można zobaczyć wystawę poświęconą hutnictwu ustroniskiemu, wystawę etnograficzną, zabawki ludowe oraz obraz o wymiarach 9m na 2m autorstwa L. Konarzewskiego „Wesele”. Sekcja Ludoznawcza udala się również do oddziału Muzeum Ustroniskiego, w którym mieszczą się zbiory Marii Skalickiej. Prezentowane tam są prace Pawła Stellera, Jana Watacha, Franciszka Jaworskiego, Ludwika Konarzewskiego i innych artystów oraz kolekcja medali, ekslibrisów i druków bibliofilińskich. Na uwagę zasługiwała wystawa czasowa „Mistrzowska wyci-nanka” Marty Gołąb.

Pobyt w Ustroniu uwzględnił wyjazd na Równinę, przejazd przez dzielnicę Zawodzie oraz wizytę w prywatnym Muzeum Zabytkowych Motocykli z wystawą zatytułowaną „Rdzawe Diamenty”. Za częścią cieszyła się chyba największym zainteresowaniem uczestników wycieczki. W Muzeum prezentowane jest ok. 50 motocykli z 1. poł. XX wieku i pochodzących z różnych części świata. Niektóre eksponaty to prawdziwe rarytasy.

GRZEGORZ STUDNICKI

OD NOWEGO ROKU TVP 1 W NOWEJ RAMÓWCE

Zmiany w publicystyce

WARSZAWA (mro) – Jak podaje portal „Wirtualne Media” od Nowego Roku TVP 1 zmieni ramówkę. Największe zmiany dotkną publicystykę – do pół godziny zostanie skrócona „Sprawa dla reportera” Elżbiety Jaworowicz i zostanie przesunięta na wtorek. Będzie za to emitowana w

nowej scenografii. Zniknie z anteny powszechnie krytykowany program „A dobro Polski?”, który wymieni się z kabaretem „Mumio”.

Nowością będzie cykl reportaży sensacyjno-śledczych, przygotowanych przez dziennikarzy ośrodków regionalnych. Twórcy materiałów

nierzadko wykorzystując prowokację dziennikarską i zdjęcia robione z ukrycia, pokazując będą materiały dotyczące np. pedofilii czy molestowania seksualnego.

Czarne chmury zawisły nad programem kulturalno-publicystycznym Rafała Ziemkiewicza „Ring”. Program przyciąga przed telewizory niewielu widzów. Jego udział w rynku wynosi zaledwie około 10 proc. Zarząd Telewizji Polskiej zdecydował się przenieść program na poniedziałek na godz. 20.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stieflinich 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

WTOREK 19 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 9.00 Domisie 9.25 Program ekumeniczny 9.40 O Polsce i Polakach 10.00 Ale to już było, czyli 45 lat Telewizji Kraków 10.50 Ostoja 11.15 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Sportowy tydzień 13.30 Wiedzyń (s.) 14.15 Benefis Piotra Machalowy 15.05 Wygnańcy - nieznaną bohaterowie Solidarności (dok.) 15.50 Reportaż 16.10 Domisie 16.35 Polskie lasy w Europie (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.30 Program ekumeniczny 17.45 Telewizyjne Wiadomości Literackie 18.15 Sprawa dla reportera 19.00 Wiadomości 19.15 Miś Uszatek 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Jesteśmy z PL (mag.) 21.35 Kochaj mnie (s.) 22.05 A dobro Polski? 22.50 Ida Heandel - koncert w sepii 23.15 Animowany świat wyobraźni 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Warto rozmawiać 0.55 Ostoja (s.) 1.20 Miś Uszatek 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości 3.00 Jesteśmy z PL (mag.) 3.40 Kochaj mnie (s.) 4.10 A dobro Polski 4.50 Ida Heandel - koncert w sepii 5.20 Telewizyjne Wiadomości Literackie 5.45 Animowany świat wyobraźni.

ŚRODA 20 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 9.00 Domowe przedśkołko 9.25 Wierze, wątpię, szukam 10.10 Co tu jest grane? (s.) 10.35 Program historyczny 11.05 Telewizyjne Wiadomości Literackie 11.30 Nieparzyński (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Wiadomości 13.15 Jesteśmy z PL (mag.) 13.50 Kochaj mnie (s.) 14.15 Sprzedawcy używanego rock'n'rolla - 25 lat TLove (koncert) 15.00 A dobro Polski 15.40 Ida Heandel - koncert w sepii 16.05 Domowe przedśkołko 16.30 Laboratorium XXI wieku (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Oto jest pytanie (teleturniej) 17.40 Wierze, wątpię, szukam 18.05 Książki z górnej półki 18.20 Zaczise gwiazd - Ivan i Delfin 18.45 Architektura Warszawy 18.55 Łączy nas Polska 19.15 Jez Kleofas 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska Karta 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Spacer z dziennikiem (dok.) 22.45 Polacy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Dokument 0.30 Oto jest pytanie (teleturniej) 0.55 Spotkania z profesorem Zinem 1.15 Jez Kleofas 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Polska Karta 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.05 Pamięta? o mnie 4.25 Polacy 5.05 Spacer z dziennikiem (dok.) 5.30 Architektura Warszawy 5.40 Reportaż.

CZWARTEK 21 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości-skrót 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 9.00 Budzik 9.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 9.55 Łączy nas Polska 10.10 Zaczise gwiazd - Ivan i Delfin 10.35 Architektura Warszawy 10.50 Oto jest pytanie (s.) 11.15 Berliński express 11.25 Z herbem w nazwisku - Tyszkiewicz herbu Leliwa (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Polska Karta 13.30 Egzamin z życia (s.) 14.15 Spacer z dziennikiem (dok.) 14.40 Dubidu 15.35 Polacy 16.15 Budzik 16.40 Ja i moje życie - Rodzina - tradycja 17.00 Teleexpress 17.15 Oto jest pytanie 17.40 Raj 18.10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.40 Z herbem w nazwisku - Tyszkiewicz herbu Leliwa (mag.) 19.15 Proszę słońca 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.40 Plebania (s.) 21.00 Petersburscy Polacy (rep.) 21.25 Teatr TV - Parady 22.25 Wolfgang Amadeus Mozart. Koncert na flet, harfę i orkiestrę C-dur 22.55 Misja specjalna 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Lossołko! 0.25 Oto jest pytanie (s.) 0.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 1.15 Proszę słońca 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Petersburscy Polacy (rep.) 3.10 Teatr TV - Parady 4.05 Wolfgang Amadeus Mozart. Koncert na flet, harfę i orkiestrę C-dur 4.40 Misja specjalna 5.10 Z herbem w nazwisku - Tyszkiewicz herbu Leliwa 5.40 Ojczyzna polszczyzna.

PIĄTEK 22 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Wiadomości 8.35 Kawa czy herbata?

8.55 Był taki dzień 9.00 Domowe przedśkołko 9.25 Żegnaj, Rockefeller (s.) 9.50 Raj 10.20 Oto jest pytanie (teleturniej) 10.45 Bzik kulturalny 11.10 Wolfgang Amadeus Mozart - Sonaty Kościelne 11.45 Reportaż 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Petersburscy Polacy (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Parady 14.30 Wolfgang Amadeus Mozart. Koncert na flet, harfę i orkiestrę C-dur 15.00 Misja specjalna 15.30 Reportaż 15.45 Domowe przedśkołko 16.10 Żegnaj, Rockefeller (s.) 16.35 Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Olesko, Podhorcze 17.00 Teleexpress 17.15 Święta wojna (s.) 17.40 Zdarzyło się (rep.) 18.05 Okazja (s.) 18.30 Bzik kulturalny 19.00 Wiadomości 19.15 Bolek i Lolek wyruszają w świat 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duże dzieci (talk-show) 23.10 Porozmawiajmy 23.55 Festiwal Dialogu Czterech Kultur. Kwiaty polskie (widowisko muzyczne) 0.50 Nieparzyński (s.) 1.15 Bolek i Lolek wyruszają w świat 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci 5.10 Święta wojna (s.) 5.35 Zdarzyło się - Polska „Kotwica” Kowna (rep.).

SOBOTA 23 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa Panoramy 8.30 Trzy Szalone Zera (s.) 9.00 Mówi się... 9.20 Wiadomości 9.35 Święta wojna (s.) 10.00 Porozmawiajmy 10.50 Klan (s.) 12.05 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Tradycyjny smak 12.30 Okazja (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe 14.00 Ring (talk show) 14.40 Made in Poland (teleturniej) 15.10 Szansa na Sukces 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.30 Tam gdzie jesteśmy - Lot Sokola (rep.) 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Kulfony, co z ciebie wyrosnie 19.30 Wiadomości 20.05 Ogniem i mieczem (s.) 21.50 Od arii do piosenki - Kazimierz Kowalski zaprosza 22.40 42. Studencki Festiwal Piosenki - Koncert Laureatów 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Kulfony, co z ciebie wyrosnie 1.30 Wiadomości 2.00 Ogniem i mieczem (s.) 3.40 Co tu jest grane? 4.05 Okazja (s.) 4.30 Tam gdzie jesteśmy - Lot Sokola (rep.) 5.00 42. Studencki Festiwal Piosenki - Koncert Laureatów (koncert).

NIEDZIELA 24 GRUDNIA

6.00 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 6.25 Śniadanie na podwieczorek 7.25 M jak miłość (s.) 8.10 Słowo na niedzielę 8.15 Ogniem i mieczem (s.) 10.00 Dzieadek do orzechów (baśń filmowa) 11.25 Niedzielne muzykowanie - Wratislavia Cantans 2006 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Aniol Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.15 Alternatywy (s.) 15.35 Wielka sztuka Stefana Stuligrosza - „Wśród nocnej ciszy” (koncert) 16.15 Biografie - Pięć portretów pana Kazimierza (dok.) 17.00 Teleexpress 17.25 „Koleda, hej koleda...” 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 O krasnalach i Wigili 19.30 Wiadomości 20.00 Homilia Prymasa Polski 20.10 Ogniem i mieczem (s.) 22.00 Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie (koncert kołęd) 23.05 M jak miłość (s.) 23.55 Transmisja Pastorki z Bazyliki Św. Piotra z udziałem Ojca Świętego 1.35 O krasnalach i Wigili 2.00 Wiadomości 2.20 Homilia Prymasa Polski 2.30 Ogniem i mieczem (s.) 4.15 „Koleda, hej koleda...” 5.00 Alternatywy 4 (s.).

PONIEDZIAŁEK 25 GRUDNIA

6.00 Zaproszenie 6.20 Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie 7.15 M jak miłość odc. (s.) 8.00 Homilia Prymasa Polski 8.10 Jedyneczka - Kartki świąteczne 8.35 Tam gdzie jesteśmy - Lot Sokola (rep.) 9.05 Ogniem i mieczem (s.) 10.00 Ogniem i mieczem (s.) 10.55 Muzyka klasyczna 11.50 Urbi et Orbi - transmisja błogosławieństwa z Watykanu 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.45 Spona (komedia pol.) 16.15 Święta, święta - cz. 1 (17.00) Teleexpress 17.15 Opowieść o trzech paniach Potockich (dok.) 17.40 Koledowanie z Krawczykiem 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 Poszukiwacze zaginionej gwiazdki 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 20.05 Potop, cz. 1 (film pol.) 22.40 Bardzo cicha noc - Ryszard Rynkowski 23.05 Program publicystyczny 23.25 Benefis Cezarego Pazury 0.15 M jak miłość (s.) 1.00 Poszukiwacze zaginionej gwiazdki 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 1.55 Święta, święta - cz. 1 2.35 Potop, cz. 1 (film pol.) 5.10 Bardzo cicha noc - Ryszard Rynkowski 5.35 Program publicystyczny.

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Orłowa w fotelu lidera

I LIGA

● **MLADA BOLESŁAW - HC HAWIERZÓW 6:5** po rzutach karnych (1:0, 3:3, 1:2 - 0:0). Bramki: 21., 36. i 59. Zdrańba, 16. Eiseitl, 32. Jindra, decydujący rzut karny Piecha - 22., 40. i 60. Sedlák, 31. Zdeněk, 45. Holuša. Sędziował Jębabý Kary 7:10, wykorzystane 2:1. Widzów 1680. Trener Hawierzowa Alois Chlustiná mógł skorzystać w tym meczu z dwójki nowych napastników, wypożyczonego z Sarezy Ostrawa Michała Holuśy i wychowanka litwinowskiego hokeja - Zdeńka Żaka. Pantery rozpoczęły spotkanie od bardzo sumiennej gry w defensywie. Gospodarze długo nie mogli znaleźć antidotum na obronną grę Hawierzowa. Sztuka ta udała się dopiero w 16. minucie Eiseitlowi, który w przewadze liczebnej zdał bramki zaskoczył schematycznie grającą linię defensywną Hawierzowa i z odrobiną szczęścia wpakował „gumę” za plecy Novotnego - 1:0. Na wstępie drugiej trójki hawierzowanie nie upiłowali obrońcy Tondra, a z jego podania na 2:0 podwyższył Zdrańba. W wymianie ciosów przysłał kolejną na Pantery. W 22. minucie Sedlák znalazł się sam przed bramkarzem Altrichterem, obniżając na 2:1. Wyrównująca bramka wisiała w powietrzu podczas przewagi liczebnej 5 na 3, minutowe obłożenie bramki Młodej Bolesławy nie przyniosło jednak efektu - Zdeńek w dobrej pozycji trafił zaledwie w słupek. Goście doczekali się w 31. minucie. Wszędobylski Zdeněk uciekł obrońcom, wyrównując strzałem z bekhandu na 2:2. Prowadzenie przywrócił gospodarzom w kilkanaście sekund później obrońca Jindra, strzelając bezpośrednio po wznowieniu gry - 3:2. Podopieczni trenera Jiřego Režnara poszli za ciosem. W przewadze liczebnej na 4:2 poprawił Zdrańba, z podania Gombára. Kropkę nad „I” w drugiej trójki postawił Sedlák, przyzyskując na tryznanie sekund przed końcem przewagę liczebną swej drużyny - 4:3. Ostatnia odsłona przyniosła najlepszy hokej. W 45. minucie Brynecký zaadresował krążek niepilnowanemu Holuśowi, a beniaminek w hawierzowskim zespole bez problemów pokonał Altrichtera - 4:4. Dramat zrodził się w końcówce trzeciej trójki. Najpierw na 5:4 trafił Zdrańba, ale w „power play” Sedlák na czternastej sekund przed syreną końcową doprowadził do remisu 5:5, któ-

ry utrzymał

się również w pięciominutowej dogrywce. Rozstrzygnięcie przyniosły rzuty karne, w których hawierzowski trener Alois Chlustiná postawił na rezerwowego golkipera Sařánka. Pomysł na Novotnego znaleźli Eiseitl i Piecha, po stronie Hawierzowa nie dali rady Mikšan z Sedlákem.

HAWIERZÓW: Nowoty (rzuty karne Sařánek) - Krisl, Klimeš, Galvas, Dresler, Lašek, Vavruša - Sedlák, Fadrný, Seman - Mikšan, Zdeněk, Rozum - Heider, Sikora, Brynecký - Žák, Holuša.

Tabela

1. Hradec Kr.	31	67	119:62
2. Ujście n. L.	31	67	109:65
3. Chomutov	31	63	120:84
4. K. Brno	31	63	101:66
5. Mł. Bolesław	31	59	101:81
6. S. Ostrawa	31	46	101:94
7. Trzebież	31	46	82:81
8. Prościejów	31	41	92:104
9. Jihlava	31	41	92:110
10. Hawierzów	31	38	81:98
11. Kadaň	31	35	78:107
12. Beroun	31	31	60:100
13. H. Brod	31	29	79:119
14. Olomuniec	31	25	63:107

JUTRO: Hawierzów - Trzebież (17.30).

II LIGA

● **HC ORŁOWA - W. BITESZ 3:0** (1:0, 2:0, 0:0). Bramki: 12. Grygar, 28. Kotásek, 35. Stránský. Dla dobrze grającej Orłowej goście byli łatwym orzechem do zgryzienia. Każda z orłowskich formacji siała spory popłoch

FINAŁ PUCHARU CZESKIEJ UNII FLORBALU

Pegres przegrał z Tatraniem

To, co udało się florbalistom Hawierzowa w ekstraklidzie, nie udało się w finale Pucharu Czeskiej Unii Florbalu. Pegres Hawierzów po zacietej bitwie przegrał 3:4 z Tatraniem Strzeszowice i puchar po raz drugi powędrował w ręce praskiego klubu.

■ **TATRAN STRZESZOWICE - TORPEDO PEGRES HAWIERZÓW 4:3** (2:1, 0:0, 2:2). Bramki: 5. Fridrich, 20. Gařar, 55. Horák, 58. Jedlička - 1. Kowal, 50. Krečmer, 58. Kubala. Sędziowali Nováček, Vašíček. Kary 1:1, bez wykorzystania. W 270. Hawierzowanie kapitalnie rozpoczęli finałowy pojedynek w Brnie, już w 1. minucie Kowal na dwa razy wpakował piłeczkę za plecy bramkarza Vozochki. Faworyzowany Tatrano do przerwy przechrzył siał meczu na swoją stronę. W 5. minucie Fridrich po błędnej obrony trafił z kontry na 1:1, a w 20.

Hawierzowski napastnik Sedlák przyciska do bandy Gombára.

pod bramką rywala, który nastawił się na asekuryjny hokej. Orłowskie kibice podbudowani wysokim zwycięstwem 10:1 nad Kromierzem liczyli na kolejny festiwal strzelecki swoich pupili, tym razem jednak orłowanie nie ustawił tak dobrze celowników. W 12. minucie po współpracy Pavlana z Lhotskim na 1:0 trafił Petr Grygar. W drugiej trójki drugiego gola dołączył z podania Sikory Jan Kotásek, a wyniki meczu ustalił po osi Balajka-Sikora napastnik Vít Stránský.

Tabela

1. Orłowa	26	51	100:62
2. Szumperk	26	50	114:55
3. T. Brno	26	50	104:71
4. Hodonín	26	50	94:66
5. Blansko	26	47	84:68
6. N. Jiczyn	26	46	100:76
7. Sztornberk	26	39	105:96
8. Przerów	26	38	85:78
9. Wał. Międzyrz.	26	35	75:96
10. W. Międzyrz.	26	22	51:09
11. W. Bitesz	26	16	60:128
12. Kromierz	26	14	58:125

JUTRO: N. Jiczyn - Orłowa (18.00). JANUSZ BITTMAR

Oferta

■ **O2 EKSTRALIGA HOKEJA:** Trzy-niec - Pardubice (jutro, 17.00).

Sport polski

■ **PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH: MALYSZ NA PODIUM W ENGELBERGU.** Wyniki - sobota: 1. Schlierenzauer (Austria) 269,2 pkt. (131 i 140,5 m), 2. Jacobsen (Norw.) 263,3 (137 i 129), 3. Malysz 253,6 (128 i 134). **Niedziela:** 1. Jacobsen 280,9 (138 i 137,5), 2. Ammann (Szw.) 266,4 (130 i 138), 3. Schlierenzauer 262,3 (131,5 i 134,5).... 5. Janda (RAC) 257,4 (131 i 132), 6. Malysz 257,3 (130,5 i 133). (jb)

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH: PRZED NAMI DWUMIESIĘCZNA PRZERWA

Karwiniacy rozbili drużynę Brna

■ **KARWINA - BRNO 39:23** (18:10). Sędziowali Opa-wa, Válek. CZK: 38. Indjić (K). W. 500. Zabawa w kotka i myszkę przypominał mecz pomiędzy szczypiornistami Banika Karwina a outsiderem ekstraklasy - ostatnim w tabeli Brnem. Goście w tym sezonie nie zasmakowali jeszcze zwycięstwa, pełniąc w ekstraklidzie rolę chłopców do bicia. Karwiniacy po obowiązkowej wygranej poprawili sobie nieco humory, ostatnie występy Banika pozostawały bowiem wiele do życzenia. Bramkotrzelnym mecz zaliczył zdobywcę dwunastu goli, Andrej Kuzo. Po kontuzji wrócił na parkiet Ondřej Zdrańba, zabrakło z kolei Tomáša Heinza i Juliusa Korhána. Trener Karwiny Jiří Kękr dał większe pole do popisu rezerwowym zawodnikom, którzy w trudniejszych spotkaniach rzadziej pojawiają się na parkiecie. Karwiniacy przeważnie grali z kontry, skrzętnie wykorzystując nagminne straty piłek przez gości. Brno za-trzymywało gospodarzy tylko za cenę fauli i widać było, że w drugiej połowie przyjezdni wyraźnie opadli z sił. Warto dodać, że Brno miało do dyspozycji tylko jednego rezerwowego zawodnika.

KARWINA: Marjanović, Mrkva - Bednařík 1, Plšek 1,

Kuzo 12/6, Zdrańba 6, Sulc 2, Mrózek 5, Kružík 1, Szymon 2, Kubis 2, Požárek 5, Račač.

Ekstraliga wznowi rozgrywki dopiero w lutym 2007, po zakończeniu mistrzostw świata w pilce ręcznej, które startują 19 stycznia. Do rozegrania pozostały jeszcze cztery kolejki. Karwiniacy mierzą się kolejno na wyjeździe z Duklą (7. 2.), u siebie z Zubrzy (11. 2.), w Jičcinie (14. 2.) i Koprzywnicy (18. 2.).

Tabela

1. Zubrzy	18	31	569:434
2. Karwina	18	30	574:429
3. Dukla	18	30	529:418
4. Lowosice	18	29	516:443
5. Jičín	18	25	492:456
6. Hranice	18	23	528:498
7. Bystrzyca	18	12	438:523
8. Koprzywnica	18	12	448:543
9. Trzeboń	18	11	443:485
10. Frydek-Místek	18	8	412:555
11. Pilzno	18	4	378:546
12. Brno	18	1	